

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . . . 24 Cor.
 Pe jumătate an . . . . . 12 "
 Pe 1 lună . . . . . 2 "
 Num. de Duminecă pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 Pentru România și străinătate nr. de
 zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la admi-
 nistrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Este instrucția elementară o problemă de stat?

Un deputat din cameră a caracterizat cu două cuvinte foarte nime-it proiectul de reformă școlară al ministrului Apponyi: sta-tificarea pe jumătate. Li-se lasă nu-i vorbă confesiunilor partea mai mare a sarcinilor, dar dreptul de dispoziție în schimbul unui mic ajutor de stat se dă pe de-a întregul deținătorului puterii executive de stat. E curios, dar așa e, guvernele din Ungaria au făcut totdeauna mai mult poli-tică de persoane. Așa stăm și cu învăță-torii. Guvernul își asumază în mod arbitrar dreptul de numire și disciplină. În pro-iectul lui Apponyi este așa de ilimitat dreptul discreționar, ori ce *protecțiune de drept* lipsește atât de mult, încât nu se deosebește întru nimic de drepturile garan-tate pe seama unui autocrat reacționar și absolutist.

Țarul Rusiei n'ar putea cere cu nimic mai multe drepturi discreționare decât acelea pe cari și-le vindică Apponyi pe seama sa. Suntem cu totul aserviți și cu nimic apă-rați împotriva prigonirilor ilegale ale guver-nului și organelor sale subalterne.

Toate aceste drepturi Apponyi, spriginit pe volnicie și hoție de drepturi și pe spar-gerea autonomiei noastre bisericești și le vindică *sub titlul că instrucția poporală este o problemă de stat* și confesiunile de pre-zent numai în *cerc de competență cedat* — tot așa ca mai înainte preoții cu matriculele — *provăd instrucția în școala poporală.*

Trebue înainte să premitem că toate dispozițiile legislative de până aci contrazic acestei teorii. Teoria aceasta înseamnă to-tala nimicire a *libertății* învățământului și prefacerea instrucțiunii populare într'un mo-nopol de stat. Fostul ministru de instruc-țiune publică, baronul Eötvös Jozsef, băr-batul care și-a creat un nume european, dar care desigur era de alte vederi decât dl Apponyi, știa să prețuiască mai bine li-bertatea învățământului și drepturile indivi-duale ale cetățenilor. Articolul 38 din 1868 este creațiunea lui. Articolul acesta de lege se înalță pe baza libertății învățământului și această lege vrea să o facă iluzorie Ap-ponyi cu proiectul său de cârpeală și su-perficialitate. Să vedem de ce Apponyi este un adversar așa mare al libertății în-vățământului și de ce vrea s'asigure drep-turi dispositive așa largi pe seama guver-nului. D'aceea pentru că este convins, că numai în chipul acesta vor putea maghia-riza pe cele multe milioane de cetățeni de altă limbă, numai așa îi va putea desbrăca

cu vremea de haina individualității lor na-ționale și contopi în națiunea maghiară et-nică, desbrăcându-i întâiu de cultura lor. Dacă-i va despoia întâiu de așezămintele lor culturale, care sunt temeiul culturai ori cărui popor. Și fiind puterea de stat de prezent în mâinile sale, pe toți vrea să-i pună în situație atârnată de guvern. Va zice: te numesc învățător, ori dacă e deja în funcțiune: nu te iau în disciplinar și nu te amovez, dacă întâiu te declari singur maghiar, (Asta începe natural cu ma-ghiarizarea numelui, cum se face cu sluj-bașii români de pe la căile ferate, jandar-merie etc.) și al doilea, dacă odraslele în-credințate ție, mi-le faci maghiare. Scopul guvernului nu este să crească cetățeni culți patriei, ci instrumente potrivite pentru rea-lizarea scopurilor sale politice.

E fapt, că omul în vârstă de copil nu s'ar ști îngriji de viitorul său. În etatea co-pilăriei omul nu știe distinge ce e bine și ce e rău din punctul de vedere al propriei sale fericiri. D'aceea se îngrijesc de copii părinții. Părinții sunt, cei ce stau mai aproape de copii și cărora le zace la inimă fericirea lor. E fapt, că este un înalt interes pentru stat, ca cetățenii săi să-și însușească un anumit grad de cultură, să zicem însușirea cetitului și a scrisului, pentru că astfel își poate ne-măsurat mai bine promovă marea lui pro-blemă: de a promovă bunăstarea morală și materială a cetățenilor săi. Și fiindcă mulți părinți, singuri nu-și pot da seama de în-semnătatea cunoștinței scrisului, cetitului, și a socoatei în greaua luptă a vieții, statul res-tringând — tocmai în interesul cetățenilor — libertatea individuală, îi silește pe părinți să-și dea copii la școală.

Mai departe însă, în interesul cetățenilor, nu poate merge statul. Pentru că principalul pentru stat este ca cetățenii săi să fie in-struiți. A înriri însă desvoltarea lor inte-lectuală, nu-i permis! Acolo unde cetățenii sunt însuși ei pătrunși de însemnătatea școa-lei și se îngrijesc ei de ea, acolo nu are și după drept nici nu poate avea guvernul în numele statului vre'un amestec. Problema statului poate fi numai de a se îngriji de școală acolo, unde cetățenii grija aceasta nu o au. Un astfel de rol de intervenire a asi-gurat art. 38 din 1868 pe seama statului. Apponyi însă vrea să facă regulă din es-cepții și ar vrea să vadă mai bucuros școale de stat, iar celelalte școale numai ca es-cepții. Da, dar tot din acelea motive pe cari le invocă Apponyi în interesul școalei de stat, invocăm noi îndreptățirea școalelor confesionale.

La noi, unde sistemul electoral poartă încă timbrul asiatic, unde responsabilitatea parlamentară a ministrului este o ficțiune

goală, o centralizație ca cea contemplată de Apponyi nu poate avea loc. Milioanele cetățenilor ar fi puse astfel în condițiuni de atârnat de grația unui guvern reacțio-nar sprijinit pe o astfel de centralizație in-temeiată pe volnicie.

Școalele de stat sunt și ele conduse de oameni. Acei câțiva oameni, cari în nu-mele atotputerniciei statului diriguiesc din minister soarta școalelor de stat, nu pot și dânsii să greșescă? Vedem chiar, că pun scopuri politice drept ținte școalei. Acum, cine îi va desdauna pe cetățeni pentru erorile și aberațiile acestor domni? Într'un mod destul de inconștient, ei îna-poiază prin năsuințele lor generații întregi în lupta grea a vieții și pentru aceasta cine răspunde? Guvernul? Acel guvern ca-re-și poate recruta parlament după plac și care își alege singur oamenii care-i con-vin?

În contra proiectului lui Apponyi se va revolta deci orice om cu simț de dreptate.

Pus sub acuză. *Marți înainte de amiază senatul de punere sub acuză din Oradea-mare a hotărât asupra arătării făcute de procuror împotriva redactorului nostru Sever Bocu. Nu va surprinde pe nime faptul, că tribunalul a pus sub acuză pe redactorul nostru.*

Candidatura din Lugoj. *Ni-se tele-grafează din Lugoj că Rohonczy György candidatul coaliției face deja vizite pe la alegători. Ziarele ungurești fac apel către unguri îndemnându-i să facă act de solida-ritate națională pentru a recuceri mandatul. Sperăm că românii vor opune o pildă și mai înalțătoare de solidaritate națională, pentru a păstră cercul pe seama lor.*

Deputatul național Ioan Suciu, în cali-tate de delegat al clubului a fost Duminecă în Lugoj, conferind cu fruntașii de acolo. La adunarea de candidare, care se va ținea în Lugoj, vor lua parte toți deputații. Să se fie însă din vreme.

Camera deputaților, va continuă mâne des-baterea asupra proiectului de lege a regulării sa-larilor învățătorilor de stat.

Clubul național a designat de oratori din partea sa, pe deputații Iuliu Maniu și Aurel Vlad.

Consiliu ministerial. Azi între orele 11 și 12 s'a ținut un consiliu ministerial la Cameră, în care se zice că s'ar fi discutat și asupra ati-tudinei deputaților naționaliști, care are caracterul obstrucțiunii.

Pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hotel, fabrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școale, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e ceea-ce se poate face cu gazul Ben-oid. Flacăra ce corăspunde la 50 lumini costă pe oră numai 1.6 filleri.

Telefon 561.

Telefon 561.

**Magyar Benoid-gáz
 Részvénytársaság.**

Arad, Pécskai ut 1314.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străi-nătate. Nenumărate premieri. Cei interesați pri-mesc deslușiri detaliate.

Prospect gratuit, fără nici un contract.

Din România.

Alegerea președintelui Camerei. Astăzi Luni, Camera va proceda la alegerea unui președinte în locul regretatului Gr. Trandafil, care a fost condus ieri, la locuința de veci.

Un mare număr de deputați sunt decși să susțină candidatura la această demnitate a dlui C. Cantacuzino-Paşcanu, actualul vice-președinte al Camerei.

Alesul Romanului se bucură într'adevăr de vii și mari simpatii printre colegii săi de Cameră. Printre calitățile sale alese, este indicat să ocupe cu demnitate fotoliul prezidențial.

Crimă politică. Luni la orele 12 și jum.; morarul Haralambie Constandatos din Giurgiu, a fost omorât cu două focuri de revolver, de către macedoneanul Mihalache Nicolae Zugrafu, pe strada Unirei, pe când ieșea dela fabrică.

Criminalul s'a predat apoi poliției, care l-a arestat.

Iată amănunțele asupra acestei crime: Victima acestei crime, grecul Haralambie Constandatos, era cel mai înfocat dușman al românilor din Macedonia.

Dânsul era membru în cele mai multe societăți grecești, a căror scop era suprimarea națiunii aromâne, — și dacă nu a fost expulzat din țară, cauza a fost, că dânsul a luat precauțiuni din vreme și a distrus toate actele comprămițătoare, astfel că la perchiiziția ce s'a făcut la domiciliul lui cu ocazia expulzării nu s'a găsit nici o dovadă scrisă despre amestecul lui în acele societăți.

Dacă însă pentru autoritate, dânsul nu era dovedit că a complotat contra intereselor românești în Macedonia, aromânii din țară îi cunoșteau prefect de bine atitudinea și cel din urmă aromân îl știa perfect de bine și-l ura de moarte.

Furia aromânilor a crescut însă, când acest grec a căutat să atenteze la viața tânărului luptător macedonean, Trașcu Pucerea, în gara Filaret.

Mai mulți macedoneni se duseseră să vadă cum petrec cei 10 români macedoneni, cari făceau parte din compania permanentă a sergenților Capitalei și când se întorceau, au trecut prin gara Filaret.

Haralambie Constandatos, care tocmai se pregătea să plece cu trenul spre Giurgiu, văzând în mijlocul acelor macedoneni pe Tașcu Pucerea, a sărit jos din vagon și apropiindu-se de acesta îl întrebă:

— Tu ești Tașcu Pucerea?

— Da. Și ce vrei? — îl întrebă tinărul macedonean.

În momentul acela însă Constandatos scoase din buzunar un revolver și voi să tragă.

Un alt macedonean anume Popescu, observând însă la vreme revolverul în mâna grecului, ridică bastonul și înainte ca acesta să săvârșească mișelescul atentat, l-a lovit peste mână atât de tare, încât Constandatos a scăpat arma din mână.

Publicul care se află pe peronul gării, a voit să linșeze pe grec; dânsul a scăpat însă, numai grație intervenției poliției.

Dar dacă atunci nu a putut să-i dea pedeapsa meritată, macedonenii au jurat răsbunarea lui Constandatos.

Tașcu Pucerea a rugat pe frații lui să nu facă nimic lui Constandatos. Deși au promis, însă în inima lor macedonenii nu se putea împăca cu gândul că nu trebuie să răsbune o faptă atât de mișelescă.

În ultimul timp, cu venirea primăverii, aromâni din țară au început să primească din nou știri rele din Macedonia.

Banțele de anșarți greci bine organizate au început să facă adevărate ravagii printre aromâni. Sate devastate, frați și părinți uciși mișește de către bande grecești puse sub conducerea ofițerilor dela Atena.

Acum patru zile la Drama (în Macedonia) un aromân a fost atacat și rănit de către un grec, iar la Seres un alt aromân anume Zugrafu a fost asasinat și apoi corpul lui ars.

Cum acesta din urmă avea multe rude în țară aromânii au început să facă cercetări și au descoperit că aromânul a fost împușcat de către un nepot al lui Constandatos.

Unul din rudele lui Zugrafu, anume Mihalache Nicola Zugrafu a jurat să răsbune pe cel căzut sub loviturile mișești ale grecilor și ținta lui a fost Haralambie Constandatos.

Dânsul s'a dus la Giurgiu și a așteptat pe Haralambie Constandatos în str. Unirei chiar în fața fabricii lui.

Când Constandatos a ieșit din fabrică Mihalache Nicola Zugrafu i-a ieșit înainte și după ce l'a apostrofat cu cuvintele:

— »Ești un câine și trebuie să mori« — a tras două focuri în el.

Primul glonte la izbit în partea stângă a pieptului și glonte i-a perforat plămânul ieșind prin spate iar al doilea glonte a rămas în corp.

Constandatos a căzut imediat jos scaldat într'un lac de sânge.

Macedoneanul ținând strâns revolverul în mână a fugit strigând:

— Lăsați-mă că mă predau. Sunt macedonean și am omorât un câine.

Dânsul a fost alungat de oamenii dela fabrică,

cari au pus mâna pe dânsul începând să-l lovească.

Fiind dus la poliție dânsul a făcut mărturisiri complete.

Conferența dlui Delavrancea. Duminecă a avut loc la Ateneu conferența dlui Barbu Delavrancea, care a vorbit despre viața și operele marelii poet Giuosue Carducci, mort acum de curând.

Un număr public, în care s'au remarcat toți fruntașii coloniei italiene, personalul legațiunii, împreună cu d-na și dl Becaria d'Incisa, ministrul Italiei în Capitală, membrii societății de cultură italiană Dante Alighieri și toți acei cari iubesc Italia și literatura ei, a luat parte la conferență.

Autorul Sultănicăi a obținut un imens succes.

DI Const. Disescu, ministrul instrucțiunii publice și al cultelor a provăzut în budgetul exercițiului viitor crearea a 1908 posturi noi de învățători à 85 lei lunar și a 175 posturi noi de învățători à 60 lei lunar.

De asemeni d-sa a provăzut ridicarea salariilor dela 85 lei la 130 lei lunar, la 148 învățători dintre cei mai meritoși, cari s'au distins prin activitatea și felul lor pentru propășirea instrucțiunii publice.

În același budget s'a provăzut suma de lei 188.214 pentru noile gradații convenite învățătorilor și institutorilor.

Răvașuri.

Naționaliștii germani din jurul Biladului, în Banat, convocaseră o întrunire populară cu scop de a desbate cum să se întărească »baza 67-istă«. »Budapesti Hiripal« (12 Martie), ne asigură însă, că »această convocare a produs mare îngrijorare în sinul ungarimei...« Așa se explică faptul, că deputații din Banat, aleși tot de germani, au atras atenția ministrului Andrassy asupra »mișcării pangermane«, iar acesta a delegat pe vicișpanul Jankó să fie de față la adunare. Fibrăul d'acolo a crutat însă pe șeful său de acest deranj: pur și simplu a *oprit adunarea*, sub pretext că ea »ar avea caracter pangerman...«

Fibrăul acesta are s'ajungă departe!

»Arad és Vidéke« (12 Martie) scrie un violent primarticol — ci că naționalitățile *terrorizează!* Apponyi e un ultraist, care se prăpădește de dorul binelui nostru, Rakovszky e un perfect gentelmen și plin de curtuozie față de naționaliștii

FOIȚĂ ORIGINALĂ A TRIBUNEI.

CORBEIU.

PARTEA III.

Narațiune de Ioan Slavici.

(Urmare).

V. Desgheț.

Nu e ghiață atât de groasă, ca să nu se topească la căldura stăruitoare: soarele toate le moaie și le înviază. După asprul ger al Bobotezei au urmat — mai rare la început și apoi din ce în ce mai dese, — zilele de moină, pe care le așteaptă Vidu. Zăpezile se topiau încetul cu încetul și pârăiele se porneau; pe coastele bătute de soare se ivia azi ici, mâne colo pajîștea verde.

Corbeiu nu prea avea ce să caute la Plopiș și-și petrecea zilele la Căsoaie, unde era cald și bine.

Și cum oare s'ar fi și putut să nu fie bine când Lucia era stăpănită de un singur gând: să i-se facă atât de neapărată, încât el să nu se mai poată lipsi de dânsa.

N'avea nevoie să-și dea multă silință, căci îi veneau toate ele de ele. Uimită de înțelepciunea de știință, de cumpenirea și de inima cea bună alui, ea nu numai din recunoștință, și din cea mai curată iubire era mereu doritoare de a-i face plăcută viața, și nesăcate sunt mijloacele femei când vrea cu tot din adinsul.

El nu îi mai zicea »Tu ești mângăierea vieții mele!«, dar ea simțea adese-ori, că e mângăierea

vieții lui, și un simțământ de mulțumire nespuse îi cuprindea sufletul.

Era tinără încă, copilă aproape, și e lucru firesc, ca femeia tinără să se simtă înălțată în gândul ei când vede, că un om ajuns la deplină maturitate are slăbiciune pentru dânsa, c'ar putea chiar să-l stăpânească, și nu sunt puține femeile tinere, cari, amețite de această mândrie, nu-și dau seamă, că e ușor să stăpânești pe cei slabi, și se aruncă orbș în brațele unor bărbați prea bătrâni pentru ele, — sărmanii de ei.

Va mai fi fost și asta, destul că Lucia era nedespătată de binevoitorul ei, fericită de a-i fi roabă pe toată viața, și Frau Lincke iar nu mai înțelegea nimic.

Fusese învoită ca un fel de guvernantă pentru o domnișoară după părerea ei foarte distinsă, care voia să se perfecționeze citind și conversând în limba germană, iar acum vedea că domnișoara aceasta fuge și de lectură și de conversațiune și-și petrece timpul purtând grija de gospodărie ori fiindu-i totdeauna stăpânului casei la îndemână.

Dar, în sfârșit, lea și-o lua și cald și bine era și pentru dânsa la Căsoaie, deși adese-ori i-se uria, căci pe Lucia numai rar putea s'o prindă, iară cu Borbála, care i-se părea persoană respectabilă, nu putea să se înțeleagă decât pe ici pe colo prin semne.

Privitoare mai mult ori mai puțin mută însă, ea nu putea să treacă cu vederea, că Lucia e câte odată tristă și atunci nu mai fuge de dânsa.

Ceea ce-o întrista era durerea celui ce vecinic îndoiește și nu poate să creadă, că este în adevăr iubit.

Zadarnice i-se păreau toate silințele, căci în fiecare zi trebuie să simtă, că dânsul nu se gândește la ziua, când ea trebuie să plece din casa lui, se ferește de dânsa, ba par'că ar voi adese-ori s'o depărteze dela sine.

Nu era sărmana copilă lipsită de pricepere în stare să-și dea seamă, cum îndulcindu-i viața, îi răscolește întreaga ființă, — nu — de ce se gândește el la ziua aceea, de ce se ferește de dânsa, de ce ar voi s'o poată depărta dela sine.

Poate tinărul ușurel să se arunce fără de grije în valurile vieții și să răsbearcă prin foc, fără — ca să se ardă; omul matur nu e însă surprins de pornirile sale și simte din vreme, unde au să-l ducă ele.

Incurcat fiind în daraveri supărătoare, îi veniseră toate ca un fel de vârtej, în care nu te poți desmeteci, dar în curând și-a dat seamă, că fata îi este din ce în ce mai dragă — nu numai pentru că e orfană și bună și cu miște, ci pentru că și e femeie plină de căldură, care desgheață și cele mai învârtoșate inimi. Se desprimăvărare în sufletul lui, și nu e nimeni, care nu se bucură de așa ceva.

Bucuria aceasta însă numai de o clipă putea să fie: în clipa următoare ori te sperii, ori îți perzi mințile și te faci de risul lumii.

El se speria, dar cu atât mai stăruitoare era dânsa, care nu-i înțelegea spaima.

Numai în apropierea ei se simțea bine; o căuta cu ochii și o aștepta cu nerăbdare când rămânea singur; se supăra când ea se perde prin gospodărie; îi era nesuferită Frau Lincke, de care adeseori nu putea să scape: cu toate aceste, când rămânea singură cu dânsul, el se simțea strâm-

deputați... Românii însă, începând cu episcopul I. I. Papp și terminând cu deputatul Suciu, tero- rizează pe — unguri!

Sărmana hârtie, cât este de răbdurie.

Celebrul Apáthy, profesor la universitatea din Cluj, ține să-și spună și el cuvântul în chestia la ordinea zilei. E supărat foc și într'un articol (*Wienbe föl!*) din »Erdélyi Hírlap« (10 Martie) își varsă focul inimii, ocărând pe prelații români pentru că iar vor să se ducă la Viena, în străi- nătate, la împăratul Austriei, să calomnieze blân- dul regim unguresc!...

Nu mai puțin decât opt coloane umple profes- orul cu proza sa.

Și cât i-o mai fi rămas în gușă!

Clujul e vestit ca cel mai cald pat pentru toți — bureții.

Recordul prostiilor îl ține, fără îndoială, »Er- délyi Hiradó«, care ne întreabă: dacă este în Ungaria vre-o școală ce nu ar fi susținută pe bani maghiari?

Fiindcă pe bani e inscripție ungurească, op- tusul la minte din Cluj își închipue, că banul greu agonisit de bietul român este — maghiar?

Ș'asemeni gogoși sunt gustați de publicul me- tropolei maghiare din Ardeal...

Fericiți cei săraci cu duhul!

De ceia tehnică.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Budapesta, 11 Martie.

Da, astăzi Camera, are înfătoșarea câm- pului de bătaie. Astăzi nime nu mai are grije de frumoasele și demnele românce de pe galerii, pe cari așa de prostește le-a in- zultat ieri un deputat, care pe semne nu prea are oaspeți la casă, să știe ce se cuvine față de aceștia. Prezența lor nu-i jenează să-și îmbăleze gurile asupra deputaților no- stri. Chiar și presa, care scrie așa de mă- gulitor despre publicul de ieri al galeriilor, (unele ziare pomenind de demonstrație cu costume!) astăzi e ocupată, e în ferbere. Ce să faci, în sală este fum, strigăte, sunt vaete de vulnerați. E teamă să nu izbuc- nească vre-o încaerare.

Ședința se deschide la orele 10.

President Justh, pe urmă Návay.

Deputați naționaliști 18 inși.

La verificarea procesului verbal ia cu- vântul

Milan Hodja: Cerând să se pună în acesta expres, că prezidentul a călcat re- gulamentul, când a luat cuvântul dlor Vaida și Vlad. (Sgomot mare).

Ugron Gábor: Spune că în procesul verbal numai conclusele au loc, inciden- tele nu.

M. Hodja: Își susține cererea.

Prezidentul: Procesul verbal nu poate să facă judecată asupra unei proceduri, deci nu va lăsa vot cererea lui Hodja, ca proce- dura prezidentului de ieri să fie declarată ile- gală. (Sgomot și aplause). Constatarea, prin președintele dietei că s'a retras cuvântul lui Vlad o pune la vot.

Ugron: Vrea să dovedească, că în reali- tate nici nu s'a luat cuvântul lui Vlad, ci nu l'a lăsat să vorbească întrerupând pe Vaida...

Prezidentul: (il întrerupe brusc. Stânga face mare gălăjie. S'auzim, s'auzim! de pe băncile naționaliste).

Dl deputat greșeste. (Cetește textual cuvîn- tele lui Vlad și Rakovszky). Este evident, că dlui Vlad i-s'a retras expres cuvântul — asta-i adevărul. (Ugron renunță la cuvânt. Stânga se potolește).

La vot, procesul verbal se verifică ne- schimbat. — Se prezintă deosebite petiții, între ele, una a arhidiecezei blăjene, depusă prin I. Maniu, în care se cere întregirea sa- larelor profesorilor din Blaj. — Pe urmă cere cuvântul iarăș *A. Vlad*, la regulament, și desfășură iritat, într'una contrazis de Ca- meră, nelegalitatea săvârșită ieri de vice-pre- zident.

Rakovszky: Răspunde cu multă îngâm- fare, încercând să sucească regulamentul, adesea contrazis chiar și de unele voci din stânga. El susține că lui Vlad i-a retras cu- vântul pentru că a întrerupt pe Vaida. (Ieri altmintrelea și-a motivat fapta!)

Deputații nostri protestează într'una, ener- gic și demn.

Prezidentul are neconținut de lucru. Iau pe rând cuvântul: *A. Vlad*, iarăș *Rakovszky*,

apoi *Al. Vaida* și toți arată vădit, că *Ra- kovszky* a explicat abuziv dispozițiile Regu- lamentului. Sgomotul devine infernal în anu- mite momente. Se aud inzulte aspre și iz- bucniiri pătimase. Toată lumea pare a fi cu- prinsă de fiorii obstrucției tehnice. Nime nu vrea să se înțeleagă: aceleaș argumente se repetă într'una. Cu toate amenințările și huiduielile deputații nostri nu-și pierd cum- pătul, și pretind hotărît să se recunoască, că s'a făcut o *nedreptate nu lor, ca națio- naliști, ci parlamentarismului*, creându-se astfel precedente primejdioase. — Une-ori însă ai nostri sunt siliți a recurge la satiră, la bagatelizarea batjocurilor ce se fac. Era interesant momentul, când președintele Justh, întreabă pe Vaida: »la care § al Regula- mentului doriți să vorbiți?« »Dela § 1 până la § 123!« (ultimul). Vaida, zăpăcește cu răspunsul său întreaga Cameră, cu presi- dent cu tot.

St. Pop, încearcă să vorbească, rând pe rând la vre-o 5 § ale regulamentului, voind a apăra partidul său, căruia s'a strigat, că a sprijinit guvernele ilegale. Toată încer- carea lui e înzadar. Prezidentul nu-i recu- noaște titlul nici-odată: iar în sfârșit îi ia cuvântul. (Aplause, strigăte, inzulte, la cari dl Brediceanu răspunde în acelaș ton).

Ugron Gábor: Nu ne scoateți din să- rite!

Vasile Goldiș, caută să potolească pa- timile, cu un discurs calm și foarte obiec- tiv. Tot în zadar. În sfârșit îi ia cuvântul

M. Hodja, și cere să se încheie dis- cuția lăsându-se, ca într'o ședință mai lini- ștită, Camera să aducă proiecte de rezoluție, spre lămurirea regulamentului defectuos, dacă oratorul are drept în ori-care moment să ceară prelungirea ședinței, pentru a-și termina vorbirea, și dacă cel-ce cer cuvânt la regulament, este dator sau ba, a indica §-ul la care anume vrea să vorbească.

Cu asta ședința se suspendă pe 10 min. (la orele 12) fără a se fi intrat în ordinea zilei. Pe culuare se discută vehement scenele din sală...

După pauză a vorbit

torat și caută pretext, ca să se depărteze, când ea se apropia de dânsul, el tremură și-o alungă cu privire, când ea îi da semne de iubire, el se ncruntă și ar fi voit să-i facă muștrări.

Foarte rău făcea dânsul, căci nevinovăția e oarbă și nu vede ori proastă și le înțelege toate de a 'ndoaselea. Cu cât mai mult se feriă dânsul, cu atât mai vartos îi da navală dânsa, care ne- știindu-se ce are, nu știă ce poate să-i dee, nici până unde poate să meargă și numai aveă 'n cele din urmă nici o șfială.

»Mi-e greu afară din cale, — grăi dânsa, — când mă cuprinde câte odată simțământul, că Vă sunt supărătoare.«

Grea vorbă!

»Dar cine ți-a spus, că-mi ești supărătoare?« — o întreabă el strimtorat.

»Văd eu, — răspunse ea mahnită, — simt, că sunt prea îndrăzneată, dar nu-mi pot stăpâni firea.«

Ce-i faci unei fete tinere, când îți grăiește ase- menea vorbe?

»Mult ești lipsită de pricepere, — îi zise, apoi o cuprinse cu brațele, o strînse la piept și-i să- rută cu toată dragostea obrazul.

»Asemenea vorbe să nu mai grăiești,« — a- daugă dup'aceea și-o depărtă dela sine cu gin- gășie, dar și cu un fel de groază.

Ea însă nu se lăsă să fie depărtată, ci se alipi de dânsul lăsându-și ca copilul certat capul pe umărul lui.

Abia-și mai aducea a minte de când nimeni n'o mai mângăiase, nimeni n'o mai sărutase cu dra- goste și-i era greu să se uite în ochii lui.

»Dvoastră m'ați făcut, — îi zise, — să vă iu- besc și să țin atât de mult a-mi da pe față iu- birea!«

El o cuprinse iar cu brațul și iar o strînse.

»Nu poți tu să mă iubești, — îi zise, — cum te iubesc eu și ți-am zis odată, că mi-e destul să mă lași să te iubesc.«

Iar o sărută apoi — de astădată pe amândoi ochii cum sărută credinciosul icoana sfântă.

O sărutare? — Ce e, la urma urmelor, o să- rutare? Un semn al iubirii, cel mai nevinovat lucru câtă vreme iubirea e curată, și curată își știa el iubirea.

Iară ea se lăsa ca amezită în voile lui.

Și de ce nu s'ar fi lăsat, când atât de sus îl punea în gândul ei!?

»Să nu mai vorbim despre aceste, — grăi dânsul dându-se înapoi, — și să-și scoți asemenea gânduri din minte.«

Așa a fost astă-dată, dar câte-va zile în urmă, umblând pe la Plopiș, el a răcit, și, apucat de ferbințeli, a trebuit să se așeze în pat.

Lucia, nenorocită, a grăbit să-i prepare un ceaiu și era lucru de sine înțeles, că are să stee toată noaptea la căpătâul lui.

A stat cu doamna Lincke până târziu când aceasta, biruită de somn, a început să sforăie în jețul ei.

»Lucio, — grăi dânsul încet, — duceți-vă să vă culcați, că e târziu.«

»Nu se poate, — stăruî dânsa. — Cum să vă las așa singur?.. Ar fi o mișelie să vă lăsăm așa bolnav toată noaptea fără de ajutor.«

»Dar nu sunt bolnav, — întimpină el. — Am puțină ferbințală, o să dorm și eu și mâne di- mineață o să mă deștept sănătos.«

Lucia rămase ca înfiptă pe scaunul ei.

»Voiesc eu,« — stăruî dânsul.

Ea se ridică, se duse la el și-i sărută mâna dorindu-i »noapte bună«, apoi o deșteptă pe dna Lincke, și se depărtă cu dânsa țindu-și ca- pul sus.

Corbeiu vedea, că dânsa se simte jignită și- era greu s'o vadă plecând astfel, dar încă mai greu i-ar fi fost s'o ție toată noaptea la c-i pătâul său când nu se simțea greu bolnav.

Lucia crescuse însă suă purtarea de grijă a prăpăstioasei sale mătuși, care din cel mai mic lucru făcea o cestiune mare.

Plăcut nu e fără îndoială să fii bolnav și să

Iconostase noi, precum și renovări după specialitate **Schmidt János,** se execută cu cea mai mare conștien- țiozitate la zid arul de biserici

◀ Budapesta ▶

● IX. Soroksári utca 40. ●
Fondată la anul 1868. ●

Bedő Sándor: Află că disciplina căroră sunt supuși învățătorii e prea severă. Este aderent al statificării complete a învățământului.

A luat apoi cuvântul ministrul de culte

Apponyi Albert: Crede că e perfect proiectul său. Se declară asemenea aderent al statificării, precum și al învățământului gratuit. Are nădejde să poată prezenta un proiect în acest sens, înainte de a părăsi scaunul ministerial. Răspunde apoi deputaților naționaliști, spunând, că în România la care ei tot mereu se provoacă nici nu se permit școli populare cu limbă străină, măcar că acolo susținătorii acestor școli, nu sunt cetățeni ai țării. El nu voeste ștergerea legii de naționalitate. Proiectul lui este în spiritul acestei legi, căci lasă posibilitatea, ca în școlile confessionale să se propună și altă limbă, decât cea maghiară. Și-a sfârșit discursul între aplauzele mamelucilor.

Sedința se ridică la ora 2.

Șezătoarea românească din Budapesta.

— Raport special. —

Budapesta, 10 Martie.

În sfârșit, a trecut și petrecerea aceasta.

Atâta sbucium, atâtea polemici aprinse vor ajunge în sfârșit se amuțescă. Căci șezătoarea asta a stârmit cu drept cuvânt multe discuții. Indiferent de reușită, cu prilejul ei s'a pus în discuție chestiunea de principiu, dacă o concentrare socială românească aici este salutară sau nu. Ziarul acesta și-a precizat mai întâi și cu mai multă hotărâre punctul său de vedere și este de prisos de a-l mai repeta. Lumea românească dă-torează »Tribunei« recunoștință, pentru că ea mai întâi a atras atențiunea generală asupra acestei chestiuni atât de însemnate.

Mai întâi o rectificare. Informația telefonică ce ați primit-o aseară, Sâmbătă despre petrecere v'a raportat numai despre prima impresie care a fost a unui fiasco. Atunci, la început impresia era aproape aceasta. Dar, mai târziu ea s'a modificat. La început abia câteva bănci erau pline. Incet și pe rând, însă cele mai multe, s'au umplut.

rămăi singur cu ferbințele, cari te istovesc, și cu gândurile, cari te frământă. El însă așa era obicinuit și nu simțea, ca dansa, că e o mișelie, ca din atâți oameni, cari trăiesc din bunătatea lui, nici unul să nu se învrednicească a priveghia la căpătâiul lui, iar doamna Lincke, așa somnoroasă, cum era, îi dădea fetei dreptate, dar îl învinovăția tot pe el, care nu da nimnuia voie să steie cu dansul, și o îndemna să se liniștească.

Să se liniștească ea? — Să doarmă? — O nemernică ar fi fost, dac'ar fi putut! Se svârcoia în culcușul ei stăpânindu-și plânsul și iar își ridică încet capul și asculta cu toată încordarea.

Era la mijloc atât biblioteca, cât și unul din gangurile strănte, și nu era cu puțință, ca din iatacul lui să străbată pâna la dansa vre-un sgomot: dansa auzia însă suspinele lui, ba-l vedea chiar plângând așa singur cum rămăsese părăsit de toți.

»Dar eu nu îi sunt slugă! — pe mine nu poate să mă alunge! — grăi dansa în cele din urmă și, sărind din pat, își vîrî picioarele 'n papuci, își luă repede fusta de flanel, îmbracă jacheta, se înfășură într-o broboadă, apoi ieși fără de sgomot, trecu prin bibliotecă și se duse la ușa iatacului, unde ascultă cu răsufierea oprită.

Frau Linke nu dormia încă, dar își șopti vorbele. »Ce copil bun!« și se 'ntoarse pe cealaltă parte.

În iatac — nici o mișcare, nici un sgomot.

Lucia luă un scaun, îl duse la ușă și se așează pe el hotărâtă să steie până dimineața acolo și să între numai la nevoie. Trăsăria de câte-ori el se mișca ori suspina, dar sta liniștită și se stăpâna când îi venia să tușească.

Ori-și-cât de mult s'ar fi stăpânit însă, el nu dormia încă și trebuia în cele din urmă s'o simtă.

De odată el tresări și se ridică cu capul limpezit.

»Nu cum-va fata acea stă la ușă!? — își zise. — E în stare! — Lucia! — strigă. — Ești tu la ușă?«

Cauza este cunoscuta punctuozitate a lumii românești. Astfel nu se poate vorbi despre un fiasco. Dimpotrivă, petrecerea a reușit bine, deși ea nu a fost atât de strălucită și atât de frecventată precum s'ar fi așteptat și precum au nădăduit mai ales organizatorii ei. Fără îndoială atitudinea presei și mai ales a ziarului nostru a contribuit foarte mult la rezultatul acesta. Dacă cu toate acestea a venit lume, destulă din provincie, aceasta dovedește și mai mult că îndrumarea către Budapesta combătută de »Tribuna« există, în multe părți și că pentru mulți români încă soarele nostru nu răsare la București ci mai curând la Budapesta.

Programul șezătoarei (acest cuvânt nu se potrivește decât numai pentru o parte a ei) a fost executat bine.

Punctul întâi, balada *Brancoveanu* a compozitorului nostru Murășanu a făcut mai ales străinilor impresia cea mai bună și a fost o surpriză pentru cunoscătorii de muzică. Corul dirigit de dl dr. Leonida *Domide* a dovedit că a fost bine instruit, dar prea puțin numărös, și lipsit une-ori de zmalțul și dulceața glasurilor. Dintre soliști baritonul dlui *Brătianu* a fost mai mult remarcat, deși nu ne-a dat tot ce dansul are de dat. Dl *Monția* (basso) a fost bine, pe când dl *Marcușiu* (tenor) are un glas puternic dar prea puțin limpezit.

Punctul de forță al concertului a fost fără îndoială d-șoara *Valeria Papp*. Cu glasu-i atât de puternic, sonor, strălucit, cu școala-i desăvârșită, era lucru firesc, ca artista aceasta să se deosebească mai mult.

Ea știe să pue simțirea cea mai adâncă în cântecul românesc, pe care-l cântă cu o duioșie caldă, vibratoare și cuceritoare. Aplauzele publicului au silit-o să bizeze și tot astfel, dl *Vasile Drumar*, violonistul subtil și perfect, care păcat că are numai românismul teoretic al sentimentelor nu și al limbii și culturii.

Dacă amintim pe d-șoara *Virginia Gall* mai la urmă nu-i pentru a-i reduce valoarea, ci pentru că era natural să dăm mai multă însemnătate artiștilor de profesie, decât celor de ocazie. Dansa nu s'a arătat nedeamnă de societatea de artiști în care s'a aflat și aplauzele publicului au fost o răsplătă meritată și legitimă.

»Poemul muzical« al dlui *Tiberiu Brediceanu*, mai cunoscut sub numirea de *serată etnografică* care s'a dat acum un an și jumătate la Sibiu, a

»Da!« — răspunse ea fără de a se mișca.

»Ce faci acolo?«

»De ce?«

»Dacă D-voastră m'ați dat afară — întimpină ea.

Afară era moină și țurloii cădeau unul câte unul din streșini, iar în depărtare trosneau ghețurile Murășului și se isbiau unii de alții slavii porniți la vale.

»Nu sta acolo, că răcești, — grăi Corbeiu de tot muiat. — Vino, fată, întră!«

Lucia își lăsă broboada pe scaun, își încheie jacheta și întră.

»Dacă vă supăr, — grăi dansa încet, — iar mă duc«.

Nu are 'n lumea aceasta atâta farmec ca îndrăzneala femeii orbite de încrederea nevinovăției și el, văzându-se singur cu dansa, își simțea soarta hotărâtă.

»Iar îmi zici vorba aceasta! — o mustră el ridicându-se în culcușul lui. — Vino aici, — urmă apoi arătând spre scaunul dela căpătâiul său, — să șezi«.

Suntem numai noi și putem să vorbim în toată liniștea«

Ea se așeză și se plecă puțin spre el în semn, că e gata să-l asculte.

»Îți înțeleg neliniștea, — grăi dansul, — și sunt atins de ea, dar te 'ncredințez, că nu sunt atât de bolnav, ca să ai cuvinte de a te neliniști. — Imi promiți, că nu te superi, dacă te rog să te duci și să te culci?« — adăugă el luându-i mână.

»Dar de ce!? — se tângui dansa.

El rămase câteva timp cu privire perdută.

»De ce!? — grăi apoi. — Dar rămân eu, sârman bătrân de mine, după ce tu vei fi plecat din casa aceasta!?«

»Nu ești bătrân, — stăruî dansa plecându-se încă mai mult spre el, — și eu rămân toată viața mea aici, dacă mă ții«.

»Nu, fata mea, — răspunse el. — Asta nu se poate! Cum să te țin!?«

făcut nota particulară și românească a sării. Jocurile executate de câteva părechi costumate pe o scenă cam îngustă, au dat mai ales străinilor o idee foarte bună despre muzica și felul de a fi al poporului nostru. Cântecile populare din Ardeal și Bănat au complectat tabloul. Cele dințaiu au fost cântate de d-na *Veturia Triteanu*.

Ea ne reprezintă un caz rar de evoluție dela diletantism către artă, care la dansa are avantajul de a fi naturală, spontană și lipsită de meșteșugurile școalei. D-na *Lucia Cosma* a cântat cu vocea-i plăcută, moale și deosebit de dulce mai multe cântece din Bănat. La sfârșit »*Călușerul*« și »*Bătuta*«, jucate de șase tineri în costumuri naționale și conduși de dl *Miclea* ca vătav, au făcut nota bărbătească și voinicească.

Dansul a decurs până dimineață. Domnișoare prea puține pentru atâția tineri doritori de joc. Cadrilul întâiu a fost jucat de vre-o 60 de părechi. Animație destul de multă, deși nu la culme.

Lumea străină ungurească, a fost puțină și dacă la început vi-s'a raportat despre un număr mai mare de străini, cauza a fost iarăși caracteristica punctuozitate românească. Ea a făcut ca pușinii străini să se observe mai tare. În realitate nu au fost decât vre-o 4—5 familii ungurești cu domnișoarele. A fost însă într'adevăr o idee de hibridi, de a aduce vre-o 10—15 dansatori unguri, pentru a împetrișă și mai mult sala cu elemente din neam ales. Aceasta trebuie înfierat cu atât mai mult, că tinerii unguri au venit toți cu bilete primite *gratis* dela domnișii organizatori în vreme-ce mai mulți tineri români, neînscrinându-se între organizatori, au fost nevoiți să plătească neînsemnata taxă de 10 cor., iar alți tineri, tot români, au fost nevoiți să stea acasă pentru a face loc, probabil, dăntuitorilor din națiunea alcătuitoare de stat. Un aranjament care nu putea să resară decât dintr'o concepție de *morală de sclavi*.

Dimpotrivă a fost îmbucurătoare participarea mai multor tineri slovaci, sârbi și a câtorva familii sârbești.

Petrecerea a avut de sigur un rezultat moral destul de bun deși nu cel așteptat. Despre partea materială, comitetul va raporta.

Dar care-i rezultatul pentru șovinism? Suntem noi un popor atât de bogat, încât să putem face o cheltuială de cel puțin 50—60.000 de cor., pentru a ne permite luxul unei astfel de petreceri, și pentru a dobândi preț de 20 de rân-

»Ori-și-cum vei fi voind, — îi zise ea fără sfială. E dete nin cap.

O știa și el aceasta, dar nu voia s'o știe.

Se 'ntrebasese în nenumărate rânduri, dacă se cuvinea ori nu, ca un om ajuns la vârsta lui să iee în căsătorie o fată tineră ca dansa, și a stat totdeauna la îndoială, căci lucrul i-se părea nefiresc, deci o faptă rea, pe care omul numai răpus de slăbiciunile sale o săvârșește. Nu se 'ndoia, că dansa ar voi-o și aceasta, căci nu știa încă ce face, dar el se 'mpotrivia.

»Nu, — îi zise iar. — Ai zis odată, »da«, și cu viața unui om n'ai să te joci«.

Ea rămase câteva timp tăcută și nemișcată.

»Am zis, — mai știu și eu ce!? grăi apoi. — Chiar și dacă nu s'ar putea însă astfel, să rămâie și el aici. Eu m'aș simți foarte nefericită, dacă te-ași ști tot singur ca mai înainte«.

Corbeiu se cutremură și, răpus de slăbiciune, îi strânse mâna.

»Nici asta! — îi zise. — Du-te, draga mea du-te și te odihnește. — Doresc eu și te rog, — stăruî cu toată hotărârea.

Ea se ridică să plece și-i sărută iar mâna, de astă dată el o îmbrățișă și-o sărută pe buze, o sărutase lungă și nesățioasă, care-l răsvrătia, iară dansa se lăsă alipindu-se de el mlădioasă ca o șerpoaică.

Nu, el în adevăr nu era încă prea bătrân, și aici trebuiau să ajungă lucrurile, asta o prevăzuse d-na *Fireanu*, care cunoștea firea năvalnică a nepoatei sale, care stetea cu ochii închiși și-l sărută și ea.

»Ah! câtă dulceață! — șopti ea în cele din urmă și-l cuprinse cu brațele și iar își lipi buzele de buzele lui cu năvalnicia celei mai stricate femei. Acum erau toate hotărâte.

»Haid, scumpa mea, — îi zise el adunându-și toate puterile, — du-te și de odihnește. — Haid — repetă și iar o sărută. — Lasă-mă să mă liniștesc și să-mi vin în fire«.

Ea se depărtă speriată oare-cum de fapta ei

duri, aplausele *desinteresate* ale cutărui cronicar parfumat dela — »Budapesti Hirnap«, ziar care în acelaș număr are un articol plin de duhul *dragostei* pentru noi? Și oare provincia românească să fie atât de *săturată* în privința socială încât să putem face export de — eleganță și viață socială? Nu era oare mai bine să întărim românismul cu o astfel de petrecere la Oradea-mare, la Sighetul Maramurășului sau la Timișoara?

Fără opoziția ziarului nostru, petrecerea ar fi luat o față și mai ciudată. Am fi văzut, de sigur, de 4—5 ori atâți străini și de două ori atâți români. Ea ar fi fost și mai mult o petrecere pentru cei nechemati (străinii și provincia românească) și nu pentru cei chemati, românii din Budapesta, *cari au lipsit aproape cu totul*, probabil speriați de pretențiile și demisiunile ei, făcute prea puțin după mărirea și puterea noastră. Sub acest punct de vedere, rezultatul moral este *aproape nul*.

Asasinarea primului-ministru bulgar Dimitrie Petkow.

Sofia, 11 Martie.

Agentele telegrafice anunță vestea despre atentatul asupra ministrului președinte bulgar Petkow.

Ieri la orele 6 și jumătate după închiderea Sobraniei primul ministru se preumbla în societatea colegului său dela departamentul de comerțiu Ghenadiew prin parcul Boris din Sofia.

Deodată se apropie de ei doi indivizi, dintre cari unul a tras asupra lui Ghenadiew rănindu-l la brațul stâng iar celalalt a tras asupra lui Petkow șase gloanțe, cari l-au lovit în partea dreaptă a pieptului, lăsându-l mort pe loc.

Unul dintre atentatori a scăpat, cel din urmă însă s'a refugiat într'o curte, apărându-se cu pietrii de gendarmul care-l urmăria și de detectivii, cari erau în paza ministrului.

Gendarmul a tras asupra atentatorului trei focuri de revolver, fără a-l putea atinge. El a fost în sfârșit prins și dat pe mâna poliției.

Cine este atentatorul?

La instrucția, care i-s'a luat imediat atentatorul a spus, că se chiamă Alexandru Petrow, în etate de 23 de ani. El susține, că nu este un ucigaș de rând ci a amorit pe Petkow, pentru a elibera poporul bulgar. Crima a premeditat-o de vr'o douăzeci de zile.

A fost funcționar la sucursala băncii agricole din Vidin, de unde a fost concediat în urma unei certe avute cu șeful său. A venit apoi la Sofia la 22 Februarie unde a fost găzduit la studentul Ioan Dimitrow, iar după aceea la hotel.

Ieri de dimineață și-a cumpărat un revolver, pe care l'a încărcat într'un loc la marginea orașului. L'a găsit însă prea slab, pentru a omorî un om ceea-ce l'a făcut să-l schimbe, rămânând dator cu 3 franci.

Cu toate, că atentatorul susține, că n'a avut complici, se dă ca sigur, că acesta e un neadevăr, deoarece martori oculari spun, că au mai văzut vr'o trei inși în societatea ucigașului, cari s'au refugiat și au putut să scape.

Viața și activitatea politică alui Petkow.

Dăm aci câteva date asupra vieții și activității politice a fostului ministru-președinte Petkow. Născut la 21 Octombrie 1858 în satul Baschioi de lângă Tulcea în Dobrogea românească, Petkow se apropia de al 50-lea an al vieții sale. N'a studiat decât clasele primare din comuna sa natală, a fost însă un autodidact în toată puterea cuvântului și numai firei lui energice, abnegațiunii și muncii lui supraomenești i-se poate datorî rolul, ce l-a jucat în viața publică a Bulgariei și poate justifica ridicarea lui la cea mai înaltă treaptă ierarhică.

A luat parte activă în războiul româno-rus-turc din 77/78 distingându-se mai cu seamă în

lupta dela Shipca, unde a pierdut brațul stâng, atrăgând astfel asupra sa atenția generalului Gurko. După război a fost numit funcționar, însă ideile lui liberale i-au cauzat o mulțime de neplăceri, așa încât s'a văzut silit să demisioneze. Mai târziu s'a dedicat cu totul ziaristicii, colaborând la »Svetlina«, »Svirka«, »Tirnovska Konstitucia«, »Narodno-Sobranje« și la »Swoboda«.

În articolele sale luptă pentru neatârarea Bulgariei și pentru escluderea Rusiei din amestecul în afacerile interne ale țării, din care cauză și-a câștigat o mulțime de dușmani, printre rusofili.

Comunitatea sentimentelor și ideilor sale cu ale lui Stambulow, a avut o mare influență asupra prieteniei, ce s'a încopiat între ei și după asasinatul lui Stambulow, Petkow a continuat ca un alter ego politica celui dintâi, fără a se gândi vr'odată, că i-se va săpa acelaș mormânt.

La 1884 a fost ales deputat. La 1888 primar al Sofiei, 1892 președinte al Sobraniei.

La 1903 a intrat în cabinetul generalului Petrow și a luat portofoliul internelor în urma insistențelor principelui Ferdinand, câștigându-și încrederea poporului.

După retragerea lui Petrow din arena politică Petkow a luat frânele partidului vechiu stambulovist.

Moartea lui pare a nu fi un act politic, ci numai o chestie de răsbunare, deși atitudinea lui față de recente mișcări studențești, prin strictețea și neînduplecarea întrebuițată în liniștirea spiritelor, i-au câștigat mulți dușmani.

Intrucât privește viața lui familiară, el trăia despărțit de soție, iar pe unica fiică o creștea la Paris.

Prințul Ferdinand, care în călătoria, ce o întreprinsese prin Europa, ajunsese ieri la Paris s'a înapoiat imediat ce i-s'a comunicat atentatul, spre Sofia.

Noua schimbare a cabinetului.

În consiliul de ministri convocat după atentatul împotriva lui Petkow, s'a luat hotărîrea, ca fostul ministru de externe Stanciow, să ia președinția, iar Genadiew internele.

Starea ministrului Ghenadiew, nu prezintă nici o îngrijire serioasă și el iscălește la birou actele ce i-se supun.

Din străinătate.

Desvoltarea orașului etern. Pân'acuma Roma a fost tratată foarte vitreg din partea guvernului italian. Explicarea acestui fapt este că Italia a pus temei pe înaintarea sa în două direcții: a ajutat Italia de nord din punct de vedere material pentru țară, și malurile mării pentru întărirea puterii țării. Acum în cea mai mare parte și-au ajuns scopul și poate veni frândul Romei, care deși a fost pân'acum neglijată, a fost ținută totdeauna ca mândria țării. Marinimositatea națiunii italiene față de capitala lor, se apropie — în timpul din urmă — de risipă. Este adică aproape de realizare un grandios plan al românilor adică legarea Romei printr'un canal cu portul din marea Ostică. Acest canal are să coste sumă colosală este însă o adevărată mântuire pentru nenorociții locuitori din *Agro-Romano*. În însași Roma munca publică este enormă, ai cărei cheltueli caracterizează îndeajuns devotamentul și starea bună materială a poporului. Aceasta operă colosală, va eternisa numele regelui Victor Emanuil, cel dintâi domnitor al Italiei unite. Lucrările durează deja de câțiva ani, va costa *treizeci de milioane* și va fi doar cel mai scump monument din lume. Pentru palatul de justiție ce se edifică la malul râului *Tevere* s'au spesat pân'acum *douăzeci și cinci milioane*, pentru acest scop au mai încurs în timpul din urmă *trei milioane*. Pentru regularea râului Tiberis au designat o *sută cinci milioane*, din aceste sume plătesc în anul acesta *optzeci și cinci*, iar în anul viitor *douăzeci milioane*. Pentru edificarea unui nou parlament ridică *șase și jumătate milioane* în budget pentru doi ani, pentru regularea Via Cavourului și-a Pieței Venezia care este în legătură cu edificarea monumentului Victor Emanuil dă guvernul din venitul statului aproape *unsprezece milioane*. Vor începe apoi edificarea unui pod nou care va costa iarăși *vre-o patru milioane*.

Biroul Dumei. Duma a ales de vice-președinși pe următorii candidați: D. Beresine, din prupul lucrătorilor, cu 345 voturi contra 101, Pos-

nansky, deputatul orașului Kharkoff cu 349 voturi contra 97; leaderul octobriștilor, profesorul de universitate din Kazan, dl Kapustin, n'a obținut decât 106 voturi.

Victoria stângei a fost aclamată frenetic ca un rezultat al atitudinii hotărîte a socialiștilor și celorlalte grupe din stânga contra cadejilor, cari destinau postulul de vice-președinte pe dl Tisienko, deputat al orașului Moscova, care nu era agreat de socialiști, de oare ce ei voiau să numească pe un altul, un socialist, ca deputat al Moscvei.

Mișcarea electorală în Austria. Partidul social-creștin din Austria a început mișcarea în scopul alegerilor viitoare. În ședința dela 10 Martie s'a compus un *manifest*, prin care mulțumește reprezentanților partidului pentru lupta care au purtat-o în dietă pentru schimbarea formei electorale trecute și înlocuirea ei prin sufragiul universal.

În manifest se mai zice, că cea mai însemnată și mai grea datorie pentru viitor a partidului social-creștin este *noua întocmire a relațiilor cu Ungaria, cari nu mai pot avea durată*, pentru ca Austria să-și poată esercita liber puterea ei în afară și să poată înflori înăuntru.

Dela 1867 încoace maghiarii au știut să-și alcătuiască pe cheltuiala țării austriace o astfel de icoană de stat, care sprijinită de minoritatea *iudeo-maghiară, a supus, a adus în sclăvie și a secăt (ausgebeutet) naționalitățile slave și romane*. Aceste scandaturi trebuie să înceteze. Afară cu autodomnia ungurească. Noi vrem o Austrie, în care nici un popor să nu ofteze sub jugul străin, ci în care să domniască libertatea și egalitatea.

Interesele economice ale țării trebuiesc salvate.

Vești despre disolvarea Dumei. În cercurile politice și financiare se dă ca sigură știrea retragerii lui Stolipin.

De asemenea să intenționează *disolvarea Dumei* în timpul cel mai scurt, deoarece nu se poate ajunge la o înțelegere între guvern și Dumă din cauza elementului opoziționist preponderent.

În urma acestor versiuni valorile rusești la bursele europene și mai ales la Paris, au scăzut într'un mod neobicinuit.

Ministerul de interne a luat de pe acuma măsuri de a împiedeca — în cazul disolvării Dumei — o provocare momentană a unei greve a funcționarilor de tren. De asemenea s'au luat măsuri pentru împiedecarea revoltelor, ce se prevăd.

Date despre Dumă. Cetim în «Basarabia» din Chișineu:

Gazeta «Pisa» dă foarte interesante cifre despre deputații Dumei imperiale, cari lucrează astăzi în curțile Tauridei din Petersburg.

Deputați cu învățătura făcută în școlile înalte sunt 111 (24 procente din numărul întreg al deputaților Dumei.)

În Duma trecută erau mai mulți deputați cu carte înaltă anume 189, adică 42 procente.

Deputați cu învățătura din școlile de mijloc, (gimnazii, seminarii duhovnicești și pentru profesori și școli reale) sunt aleși 38 de oameni, pe când în Duma trecută erau 62.

Cu învățătura din școlile de jos sunt aleși 58 de deputați, în Duma trecută 111; cu învățătura de casă 55, în trecut 84; un deputat nu știe carte de loc; în Duma trecută au fost doi.

Afără de asta 17 deputați ai Dumei de acuma sunt cu învățătura din școlile duhovnicești și 9 din cele de marină și militare.

După credință, pravoslavnicii creștini sunt 301 în trecut 339, lipoveni 2 (au fost 4) catolici creștini 49 (au fost 63) luterani creștini 11 (au fost 14) oarei 3 (au fost 11) mohamedani 26 (au fost 14).

După naționalitate deputații dumei actuale se împart astfel: ruși 259 (au fost 265) poloni 43 (au fost 51) tătari 16 (au fost 8) ucraineni 15 (au fost 62); armeni 9 (în Duma trecută n'a fost) litvani 7 (10) estoni 5 (4) oarei 5 (13) nemți 2 (4) moldoveni n'au fost de loc așa, că ruși sunt 67 procente iar celelalte naționalități 33 procente.

Răscoalele albanezilor. În sangiacul Novi Bazar, aflător în acea limbă de pământ, care desparte Sârbia de Muntenegru, au izbucnit din nou turburări provocate, ca în totdeauna, de neastâmpărații albanezi.

Pe de o parte turcii au trimis câteva batalioane, iar pe de altă generalul Şemsi Paşa a intrat în tratative cu răsculații.

În acele ținuturi, unde civilizația pătrunde cu greu și unde la fiecare pas vei găsi urme de sânge și schelete omenesti, în acele ținuturi, unde sârbii oprimați și măcelăriți, fișă înzadar, răscoala a devenit de mult endemică. Nu trec câteva luni și din nou se varsă sânge, se dau lupte.

Două sunt cauzele de căpetenie ale acestei stări de lucruri. Prima e că acolo alături de puterea guvernului și autorităților turcești mai este încă o forță care nu vrea să cedeze înaintea puterii statului.

Sunt beii albanezi, sunt acei seniori feudali, mândri, îngâmfaiți în sărăcia lor, cari nu vor să țină seamă de cerințele timpului, cari pun mai pe sus bunul lor plac, decât ascultarea ce trebuie să o dea legei. Ei nu vor să-și piardă nici un privilegiu, ei vor să rămână suverani absoluți pe pârțica de pământ ce posed și pe locuitorii pe cari îi țin sub a lor supunere.

A doua cauză de rescoale sunt impozitele. Albanezii musulmani, cari, de altfel, numai oameni cu dare de mână nu sunt, erau obișnuiți până acum în urmă să nu plătească nici o dare, să n'aibe nici o obligațiune față de Stat. Ei nu cereau nimic, dar totdeauna nu dădeau nimic statului. Chiar în zilele noastre toți albanezii cari locuiesc dincolo de râul Drin sunt scutiți de orice impozite, de serviciul militar și ei nu figurează măcar în registrele de recensământ ale Statului.

Așa fiind situațiunea, una din două: ori că albanezii vor fi zdrobiți cu desăvârșire de forțele turcilor, ori se vor înlătura cauzele, cari provoacă rescoale. Altfel, liniște nu va fi nici odată în Albania.

Apărarea națională.

Adunarea din Arad.

Centrul mișcării pentru apărarea națională este acum în parlament, unde deputații naționali duc una dintre cele mai viguroase lupte. Un popor întreg privește cu inimile înălțate la gigantica măsurare a 15—20 oameni, pe partea cărora este însă dreptatea și cu o masă de aproape 400 de oameni, pe partea căreia este pumnul și forță brută. Și în vreme-ce dâșii luptă acolo, acasă inimile se aprind și bat mai cu vehemență, dorul de luptă se întărește speranțele cresc... Exemplul măreț ce vine din Budapesta ne înalță pe toți. El ne face să ne întrebăm fie-care dacă ne împlinim noi datorința așa cum ar trebui, dacă stăm noi, la posturile unde suntem puși, — fie-care la acea înălțime a jertfei de sine, la care se ridică deputații și care este necesară în aceasta oră a primejdiei?

El ne face să fim mai severi în judecată față de toți factorii vieții noastre, față de cei ce după poziția ce ocupă sunt în prima linie chemați să apere așezămintele seculare ale ale poporului român. Da ne face să le strigăm, să nu se oprească la calea de jumătate, să nu fie la luptă în urmă, ci precum sunt

și la demnități — în frunte! Toiagul arhieresc este nu numai un toiag de păstorire ci și de putere. Dacă am sucumba în luptă, vom ști pe cine face responsabili.

Meetingul din Arad.

Pregătirile pentru convocarea unui mare meeting în Arad sunt puse la cale. Sfatul intim al unor fruntași a hotărât să fie o consultare prealabilă la care să fie convocați mai mulți fruntași din comitat. Conferința aceasta în frunte cu șeful nostru dl Mihail Veliciu va hotărî convocarea pe un termen cât mai apropiat.

Adunarea socialiştilor din Pesta.

Socialiștii din Budapesta, au ținut Duminecă o adunare, în care s'au ocupat cu deseale disolvări a organizațiilor socialiste de către ministrul de interne Andrassy. După »Népszava« au luat parte la adunare cam la 30.000 de muncitori.

Kardos Iakab a fost oratorul, care între altele a zis despre »contele negru«, abia că cu o săptămână mai înainte a ținut o »vorire mare«, în care a zis că acea politică, care cu poliția și jendarmii dă ordinațiuni reacționare, e sinucigașă. »În ziua a 8-a dl ministru de interne ia revolverul în mână și — comite o încercare de sinucidere.

»Cu intervenție polițială, cu dispoziții reacționare« a suspendat o grămadă de organizațiuni de ale socialiştilor. A trecut carnevalul, dar se vede, că dl ministru are plăcerea de a face comedii și în — post... »

»Dar continuă mai departe cu suspendarea organizațiilor. De aceea totuși nu se va zidi nici o casă, nu va funcționa nici o mașină, fiindcă au disolvat organizațiile și au închis localurile lor, dar de aceea totuși — Parisul a stat 2 zile în întuneric.«

»La noi nu e lipsă să amenințăm cu întunericul. Domnește aici și așa o întunecime groaznică în țeara întreagă, în parlament, în guvern. Așa e de mare aceasta întunecime, că ei nici nu se mai tem de ea.

Nu mai e vorbă de întunecime și de amenințări din partea noastră. E destul dacă ei amenință, și dacă ei indeplinesc promisiunile lor — și învingerea va fi a noastră«. Căci doar e lucru vechiu guvernele totul uită și nimica nu învață.

Doar au gustat ei și din ordinațiunile lui Bánffy, cu atâta mai ușor vor primi pe »contele negru«.

Apoi dacă e vorba de terorism, aceasta cu mult mai de grabă s'ar putea susține despre organizațiile patronilor; dar pe aceasta nu numai că nu le disolvă ministrul, ci din contră le pune la dizpoziție administrația, politica, doar »toate legile în serviciul lor stau« a celor puternici).

NOUȚĂȚI.

A R A D, 13 Martie 1907

— **Şezătoarea din Budapesta.** Concertul s'a finit, jocurile s'au jucat, tinerimea academică și-a petrecut... Caracterul petrecerii a fost românesc, succesul material, dar mai ales cel moral »sublim« »admirabil« »pompos« etc. Presa străină ne laudă portul, ne laudă pe noi, ne laudă azi... iar mâne...

Felicit tinerimea, felicit din inimă pe toți acei bravi români, cari au conlucrat la succesul românesc al seratei. Al cui e meritul însă? Al »Tribunei« și al dlui Vaida. De ce nu recunoașteți cu toții? De ce v'ați lăsat amăgiți de acei șireți ori naivi hibridi, cari seducându-vă se năpustiau asupra »Tribunei«, mai apoi asupra dlui Vaida? Credeți voi, că dl Vaida, peste tot fruntașul neamului, apoi »Tribuna«, sau ori-care organ al presei naționale, nu e competent, ori chiar dator să judece ceea ce face tinerimea academică română? Care dintre noi a ajuns la aceea maturitate politică, ca să se poată substra de sub ori-ce critică?

Numele dlui Vaida, numele »Tribunei«, sunt nume, la cari străinii se cutremură, sunt nume, cari le inspiră respect. Nu corăspunde adevărului — ca să nu zic altcum — că dl Vaida ar fi fost contra la ori-ce petrecere românească, ce s'ar aranjă în Pesta. Dl Vaida s'a exprimat, că numai

cu acelea petreceri nu simpatisează, cari sunt pornite pe »panta elitei« și pe panta unei înfrățiri paradoxale. Iar aceia, cari v'au informat altcum, v'au sedus.

La început »ciardașul« era ca sigur; se discută numai, că oare să se pună în program ori nu? Și numai când »Tribuna« a tras la îndoială caracterul românesc al petrecerii, atunci s'a hotărât tipărirea programei fără »ciardaș«. Dl Vaida totdeauna a primit bucuros pe cei trimiși din partea voastră și numai când d-nii din comitet au început a se târgui în ale naționalismului cu dl Vaida, n'a mai stat de vorbă cu ei. Am fost de față și am auzit încercările comitetului de a se târgui precum și refuzul dlui Vaida, care deși s'a mutat pe un timp oare-care la Budapesta, pe semne vrea să rămână și aici valahul dela Olpret.

Petrecerea a trecut și caracterul ei românesc e incontestabil, slavă academiei cu sentimente românești slavă »Tribunei« că a avut curajul să-și spună nedumeririle.

Nu voiesc să mă estind la amenințările coriolanice ale singuraticilor, fiind convins, că acelea nu erau păreri întregi tinerimi, ci sfârșesc zicându-vă:

Frați de un sânge! Un dor avem cu toți, de un dor arde inima mea ca și a voastră. Veniți deci să ne grupăm în jurul bărbaților vrednici de laudă ai națiunii noastre a tuturor... Veniți să dovedim că tinerimea academică română, am fost suntem și vom fi ostași ce luptă sub steagul purtat de fruntașii națiunii. Simeon Popescu.

— **Cununie.** În 3 Martie c. și-a serbat cununia dl Dr. Fulviu A. de Tamás medic c. și r. căpitan în reg. 11 de dragoni din Ruma cu dsoara Melania Vidits din Budapesta în biserica militară din Buda.

Felicitările noastre!

Alegere de primar în Caransebeș. Ni-se telefonează: Eri s'a ținut aici alegere de primar care s'a terminat prin alegerea dlui Octavian Bordan, fostul vice-primar de până aci. Românii nu se pot felicita de aceasta alegere. Dl Bordan este o creatură a lui Burdia, care și-a câștigat merite incontestabile la disprețul românilor prin purtarea sa cu prilejul monumentului Maj. Sale, ridicat pe banii grănicerilor, fără nici o inscripție românească. Acum domnul acesta drept răsplătă a ofensei adusă românismului este ales de primar. Slab lucru.

— **Numire.** Maj. Sa Monarchula numit pe dl Dr. Iuniu cav. de Pușcariu consul austro-ungar la Milano.

— **Damele române din Năsăud** arangiază o petrecere cu dans împreună cu diverse producțiuni, Sâmbătă în 16 Martie st. n. 1907 în Năsăud în sala de gimnastică dela gimnaziu. Venitul curat al petrecerii, precum și al »buffet«-ului arangiat de dame cu aceasta ocaziune, e destinat pentru scopul completării gimnazului din Braș. Intrarea de persoană 1 cor. Adresa pentru oferte; Victoria Dr. Filipan Năsăud.

— **Cununie.** Sâmbătă în 24 Februarie v. s'a săvârșit în biserica sf. Vineri din București cununia dsoarei Agnes L. Nastasi fiica dlui L. Nastasi profesor gimnazial în penziune cu dl Teodor Nicolau din București.

— **Sinodul parochial al bisericii Sf. Nicolae,** convocat pe ziua de Duminecă, s'a ocupat cu verificarea listei sinodale pe 1907 și cu alegerea comisiunii pentru censurarea soeteliilor bisericii și a raportului comitetului despre activitatea sa din anul expirat. Sinodul a fost presidiat de părintele protopop Vasile Voină. După verificarea listei, în care s'au introdus mai mulți parochieni noi și s'au șters cei morți și cei îndepărtați din parochia bisericii Sf. Nicolae, s'a ales cu aclamațiune comisiunea censurătoare, compusă din dnii N. Stoicovici, S. Roșca, N. Oancea jun., G. Fl, Muntean și N. Roncea.

— **Greva electricianilor din Paris.** Lucrătorii dela minele electrice din Paris s'au pus în grevă lăsând Parisul în întunec.

În consiliul de ministrii ținut la Eliseu, primul ministru Clemenceau a expus acordul intervenit între prefectul Senei și guvernorul militar din Pa-

ris, de a asigura funcționarea uzinelor electrice prin angajarea soldaților.

Din cauza grevei s'a întâmplat în capitala lumii mari neregularități în mersul ei obicinuit. Aproape toate teatrele au restituit banii pentru bilete, neputând să se țină reprezentațiile. Gazetele de noaptea n'au apărut. Serviciul postal și telegrafic, toate telefoanele n'au putut să lucreze, așa încât se poate zice, că Parisul n'a trăit în noaptea dela 9 Martie.

În urma intervenției negustorilor și directorilor de teatre, cari suferiau pierderi de zeci de mii de franci zilnic, s'a dispus să se angajeze soldați.

Asupra acestui fapt deputatul Jaurès (socialist) a interpelat în dietă pe primul-ministru, zicând că acest fapt constituie o paralizare a luptei drepte a muncitorilor, cari vreau să și amelioreze soarta.

A doua zi greviștii au primit satisfacție aproape la toate revendicațiile lor și au reluat lucrul fără a se produce vr'un incident remarcabil.

Economie.

Piața valutilor. Urcându-se scontul privat în Berlin și valoarea valutilor germane s'a urcat cu 5 fileri. Devizele engleze s'au urcat cu 15 fil.

Adunarea generală a »Reuniunii călțunarii din Arad«. Ieri s'a ținut adunarea generală a »Reuniunii călțunarii din Arad« în sala »Corporațiunii«. S'au prezentat foarte mulți societari. Adunarea a fost prezidiată de dl *Iustin Olariu*, directorul executiv al întreprinderii comerciale. Notarul adunării a fost dl *Ludovic Fazecaș*. S'au prezentat socotelile, bilanțul din anul trecut, care s'a încheiat cu un venit curat de 1240 Cor. 20 fil. Venitul s'a întrebuintat astfel: 1/2 fondului de rezervă, 1/2 dividendă, revenindu-se astfel 5% per cotă.

Terminându-se ordinea de zi, dl *Kalmár Nándor* exprimă mulțumită atât conducătorului, cât și direcțiunii pentru zelul și sirguința, ce depun pentru înflorirea îndreptării. Vorbește tot în senzul acesta dl *Ioan Vancu* și cu asta președintele ridică ședința.

Atragem și noi atențiunea publicului român asupra prăvăliei de ghetă a Reuniunii, unde se poate căpăta marfa cea mai bună și ieftină.

Cerealele. În urma timpului favorabil — atât la noi cât și în străinătate — prețul cerealelor a scăzut cu 15 fileri per mm. (q). Tot ca în săptămâna trecută, și în săptămâna aceasta s'au vândut aproape la 1/4 milion mm. (q) grau.

Turbine de prins fumul. Orașele mari sunt pururea învălitate în fum. Fumul murdărește edificiile, stăruie, strică vestmintele, ba ce e mai mult, sdruncină organele de respirație a locuitorilor. Tehnicilor le-a succes se reduce cantitatea fumului cu ajutorul așa numitelor *turbine de prins fumul*. În timpul mai nou să fac încercări de a delătura fumul de tot. Chiar dacă n'ar succeda, cu ceva tot să alege omenimea; să perfecționează tehnica și ia un avânt special industria.

Piața banilor. Cu finea unei trecute, fiind pretențiile mai mari de cum ne așteptam, portofoliul cambial al băncii Austro-Ungare s'a urcat cu 75.7 milioane coroane. Schimbare esențială nu s'a făcut nici cu începutul unei curente, ba încă în urma urcării scontului privat în Berlin și în Viena, s'a urcat scontul privat, cu 1/16 %.

În Berlin la finea unei trecute scontul a scăzut dela 5 1/2 % la 5 % iar scontul privat la 4 3/4 %; cu începutul unei curente însă scontul privat s'a urcat repentin la 5 1/3 %. Imprejurarea aceasta e un fenomen propriu al Berlinului.

În Londra scontul s'a urcat la 5 1/2 %.

În Paris schimbări mai însemnate nu sunt.

Atelierul de țesătorie națională în Orăștie, după cum se știe, este fapt împlinit. Iată damele, cari au pus umărul la înființarea acestei folositoare instituțiuni:

1. Directoare a atelierului d-na Victoria dr. Erdélyi. 2. Conducătoarea atelierului d-șoara Tiberia P. Barcian. 3. Contabil dl Adrian Cristea.

Ca membre de încredere, s'au ales: a) în Hațeg: d-nele Hortensia dr. Suciuc, Victoria Popovici și Elena Popovici Barcian, b) în Brad: d-nele

Aurelia Demian, Veturia dr. Pap și Sofia German, c) în Hunedoara: d-nele Ana Macrea, Victoria Osvadă și Victoria Dubleșiu, d) în Băița: d-na Ela Moldovan, e) în Petroșeni: d-na Laura Radic și d-na M. Stanca, f) în Ilia: d-nele Maria Oprea și Felicia dr. Rozvany, g) în Dobra: d-nele Olimpia Morariu și Victoria Lesnican, h) în Deva: d-nele Emilia Romanul, Valentina dr. Popescu și d-șoara Marietta Olariu, i) în Orăștie: d-na Victoria dr. Erdélyi și d-șoara Tiberia P. Barcian.

Concertul tinerimii universitare din Cluj.

(V. N.) Profeția ni-s'a împlinit. Publicul român s'a grăbit puvoi la Cluj, să sprijinească idealurile, să încoroneze cu cunună de lauri munca strădălnică pentru scopurile sublime.

Bătrâni cu fețe senile și cu pletele albe de vreme, tineri cu inimi tremurătoare de însuflețire, copile cu ochi vioi și cu suflete curate ca argintul au venit, să vadă și să simtă dulceața și gingășia artei românești și să facă trup, trup puternic măritul scop, pe care și-l fixase concertul.

Însuflețitul George Pop de Băsești președintele partidului național; neînfricatul luptător în vârtejul vieții parlamentare dr. Alexandru Vaida; cumintele Maniu, au venit și ei ca să ne stea tablouri vii în fața însuflețirii noastre și dorului puternic, pe care l'am plămădit din pildele lor. A fost de față și sirguinciosul director al Albinei P. Cosma, au fost advocați, medici, juri, ofițeri...

Programul s'a început cu o piesă, executată de orchestra militară.

A urmat d-șoara Valeria Papp. Voce fină, dulce la piano și puternică, impunătoare la forte. Accentele nu sboară răslețe, ci toate sunt cârmuite, și înfrâmate de școală perfectă a acestei iubite cântărețe a neamului nostru. Timbrul pronunțat și volumul larg al vocii sunt un scump dar al d-șoarei Papp.

E admirabilă și perfecțiunea școlii sale ce se vede mai ales în piesele clasice; efectul, cel mai puternic efect, care face să tremure inima ascultătorului român îl face cântecul românesc, care tremură cu vioiciune pe buzele artistei. «Codrul», «Sub arini din jos de moară» (compozițiile lui E. Papp) le cântă cu o înțelegere și artă desăvârșită.

D-șoara Virginia Gall are o voce caldă, simpatcă, care atrage și face și mai gânditoare sufletele visătorilor care își trăiesc traiul din prisosul larg al simțămintelor lor. Cântă cu pricepere și cu artă fină bucățile clasice, dar și dânsa ca și celelalte cântărețe se distinge mai mult în accentul gingaș al doinei...

Pe doamna Lucia Cosma o cunosc cei mai mulți din rolul, pe care l-a avut în »Moș Ciocârlan«. E o cântăreță de salon. Simte fiecare accent, pe care-l plămădește vocea sa. Duișia și căldura, cu care cântă doina, duișia doină românească »Jele-i Doamne Codrului«... aprinde sufletele, încălzește inimile și trezește în ele doruri adânci, doruri pătimeșe, jale de vremurile trecute, dragoste față de strălucirea purtătorilor de arme de demult și durere, amărăciune pentru negriciunea și ruginirea vremilor d'acum...

Dl N. Brătianu se impune ca un cântăreț cu școală bună. Timbrul puternic al vocii sale, accentele plăcute al acestei voci promit pe un cântăreț de forță al neamului nostru. În »Grenadirii«, se distinge prin puterea și simțământul adânc cu care cântă. În »Cântecul« lui Goga (compoziția dlui Brătianu) admirăm pe compozitorul și înțelegătorul cântării românești.

Nunc venio ad fortissimum... Cu litere de aur aș vrea, să descriu rolul, pe care l-a avut la acest concert gingașa strănepoată a prefectului Balint, D-șoara Getta Hodoșiu. Cu o paciență de fier, cu o stăruință de admirat și cu o modestie, care desarmează și cea mai crasă vanitate a acompaniat la pian pe cele trei cântărețe. În 18 bucăți a susținut talentul ei piesele clasice grele și doinele fine și duișoase ale celor trei cântărețe. Urmăream mereu fața ei senină, ochii ei dulci negrii, liniștiți și căutam, să văd, să descopăr vre-o urmă de oboseală, de neplăcere, de disgust, dar înzadar. Nu vedeam decât un zimbet dulce aproape naiv pe buze, o radiare veselă a unei însușiri adânci sufletești, care-i încadră fața cu un tablou viu, frumos, fermecător: era chipul viu al *talentului*, care muncește fără să se ostenească, care prestează fără să devie vanitos și care îndură

totul fără să se turbure. Cunună de lauri și nu buchet de flori trecătoare i-am fi dat d-șoarei Getta... i-am făcut însă cunună vie din recunștința noastră a tuturor, pe care o va păstra de sigur pentru totdeauna.

Punctul ultim din program »Marșul Sinaia« a fost executat de orchestră.

A urmat hora. După horă s'a jucat frumos »Călușorul și Bătuta«. A urmat apoi valsul, polca, cadrilul și romana încheiate din câte două sute de perechi...

Succesul moral desăvârșit, cel material a atins cea mai înaltă măsură: vom trimite Sionului din Brad cam 1500 cor.

Concert, petreceri.

Petrecerea călțunarii din Arad. Eri seara meseriașii din Arad, au arangiat o petrecere cu dans în sala otelului român *Ignatie Pașca*, în favorul fondului lor. Petrecerea a fost bine cercetată. S'a prezentat la petrecere și deputatul național *Ștefan C. Pop*, părintele *Traian Vașian* și redactorul »Tribunei« *Sever Bocu*.

Petrecerea a decurs animată până în zori.

Concertul dela Alba-Iulia. Din cetatea bucuriilor s'a durerilor neamului românesc, din acea Bălgrad, care ne aduce aminte cu drag de intrarea triumfală a lui Mihaiu-Viteazul, cuceritorul Ardealului, pe de altă parte însă cu durere ne amintește, că este locul, unde Horia și Cloșca au fost frânți în roată, și unde idealul fiecărui suflet de român cinstit, lancu, regele munților, a suferit temniță și schingiuire, — din această cetate atât de însemnată pentru istoria noastră, viu să vă aduc o veste îmbucurătoare. Este un concert foarte bine reușit al românilor bălgrădeni iubitori de muzică, cari fără deosebire de clasă socială la care aparțin, s'au pus sub flamura reuniunii de lectură și cântări a economilor și meseriașilor români, constituindu-se mulțumită harnicului învățător Octavian Simtion și al mai multor fruntași, într'un cor mixt de vre-o 55 persoane.

Cea dintâiu producțiune a dat-o tinărul cor, Joi seara, în reduta orășenească, cu concursul baritonistului Octavian Murășan, ș'a orchestrei militare reg. 31 de Inf., condusă de dl Dworak, un muzician, care arată mult interes muzicii noastre.

Fără a măguli pe dirigentul corului dl O. Simtion, trebuie să constat, că ducându-mă anume la Alba-Iulia, pentru a asista la proba de foc a acestui cor, am fost foarte mulțumit de rezultatul ajuns, la care drept vorbind nu m'am așteptat.

Eram pregătit să aud un cor slăbuț de provincie, cum suntem obișnuiți să ascultăm adesea la concertele noastre din centrele mai mici de inteligență română; dar cu deosebită plăcere recunosc că m'am înșelat în așteptare, deoarece corul din Alba-Iulia, deși tinăr, s'a dovedit ca foarte bine aranjat, instruit și disciplinat.

Și invoc aci pentru ca să întăresc cele afirmate, părerea desigur competentă a capitanului auditor E. Popp, compozitorul »Cântecului de leagăn« pt. cello și orchestră, piesă admirabilă, cântată de orchestra militară și de altcum cunoscut ca un critic de valoare, care asemenea numai laudă a adus corului.

Și mai trebuie luat în considerație că programul a conținut și piese destul de grele ca »Hora lui Dima«, »Moraru!« de Chiriac și altele, și cu toate acestea au fost mulțumitor interpretate.

A făcut un foarte bun efect orchestra militară, care a susținut acompaniamentul la cele mai multe piese.

Dintre soliști amintesc în piesa »Brumărelul« de Iacob Murășan pe d-șoara Elena Pațiu cu un sopran drăguț, care s'ar potrivi însă mai bine pentru coloratură decât pentru recitativ și baritonul dlui Aurel Țirlea, material bun, dar lipsit de școală muzicală.

Splendid a cântat dl Octavian Mureșan, care dispune de o voce de bariton frumoasă voluminoasă și cu un timbru simpatcă, care se potrivește minunat pieselor ce le-a cântat, un cântec bisericesc italian și »Mândruțică dela munte« de prof. Ștefănescu.

La concert a asistat un public foarte numeros, între cari și mulți străini.

Venitul material încă mi-s'a spus că este mărisor. După concert a urmat joc vioi până dimineața la 5. S'a jucat și Romana de vre-o 30 părechi. A mers cam slăbuț, dar tot mai bine așa, decât de loc, ca la Orăștie de exemplu. V'aș înșiră și numele a multor fete ce au luat parte la petrecere, dar nu le știu, fiind străin în Alba-Iulia; dar atâta vă pot destăinui, că pe aici trăiește încă un tip frumos de femeie română. Femeia frumoasă cu un păr negru bogat și cu ochi căprui, cari fură inima ori cui — se înțelege și pe a mea m'au șterpelit-o. Orăștie. *An. Ca.*

— Comitetul parohial gr.-or. rom. din Bocșaromână, aranjează cu ocaziunea sfințirii casei bisericesti, Duminecă în 4/17 Martie 1907 în localitățile dlui Henrick Kohl petrecere cu joc.

— Reuniunea rom. de cântări și muzică din Reșița-montană, aranjează Duminecă, la 17 Martie 1907 n. în localitățile »Casinei române« o reprezentare teatrală urmată de concert și dans. Se vor jucă piesele: I. »La Turnu Măgurele«, scenă de V. Alexandri. — II. »Arvinte și Pepelea«, vodevil într'un act de V. Alexandri.

BIBLIOGRAFIE.

— A apărut Nr. 4 din revista lunară »Lectura« cu următorul cuprins interesant și bogat:

Imn Satanei, de G. Carducci (cu portretul și biografia autorului); Cugetările unei regine, de Carmen Sylva; Vârcolacul, nuvelă de Al. I. Brătescu-Voinești; Crinul din cale, roman de H. Balzac; Cum se scrie o operă, de P. Mascagni (sfârșit); Fatalitate, de Ada Negri (cu biografia autoarei); Călătoria de nuntă, nuvelă de Maupassant; Manifest, versuri de George Lazăr; Comete și stele căzătoare, de C. Flammarion; Poezii, de G. Coșbuc, Duiliu Zamfirescu, Lamartine, Alfred de Musset și S. Ferrari; Cugetări de Schopenhauer; Un erou al timpului, roman de M. Lermontov; Prelungirea vieții, de L. Büchner; Proverbe germane; Maxime, trad. de G. Coșbuc; Cântece, de H. Heine.

Interesanta și instructiva revistă »Lectura«, care publică operele de valoare ale autorilor români și străini, se vinde cu 50 bani la toți librării și depozitarii de ziare.

Abonamentul: 5 lei pe an, 3 pe 6 luni.

Redacția, strada Vânătorului 14, București.

— A apărut Nr. 3 din »Economia«, foaie economică ilustrată (anul III), cu următorul cuprins: Creșterea artificială a hoarelor; Gipsul ca îngrășământ; Cultura băgrinului; Nutrirea vițelilor. — Informațiuni; Controlarea materiilor de vaccinat vitele; Transportul peștelui proaspăt pachetat în ghiață; Cea mai mare recoltă de napi; Calcularea gratuită a taxelor de transport; Curs practic de pomări pentru preoți și învățători; Viță de vie Delaware; În interesul prășilei galițelor; O decizie meritorică în privința drumurilor de câmp; Mere svedice. — Varietăți; Moarte din scursură la vițeii; Ridichea lunară; Cum ne ajutam, când curge vasul de vin? Cum liniștim caii la potcovit? Căi cari se sparie ori fug; Apărarea sămânței contra cioarelor; Murdăria de muște. — Foaia apare odată la 1-lea (calendarul nou) a fiecărei luni. Abonamentul: la an 4 cor., la 1/2 an 2 cor. Redactor și editor: Alexandru Diaconovich, magistrul silvanal în Caransebeș.

In curând va apărea de sub tipar în editura dlui George Bujigan, învățător în Deliblat (com. Temeș) opul bisericesc conces de Ven. Consist. Diecezan al Caransebeșului, — »Cantorul bisericesc«. Opul cuprinde rânduiala tuturor serviciilor bisericesci dela vecernie, utrenie și liturgie a serbătorilor de peste an, cele 8 glasuri precum și tipicul bisericesc pentru toate cazurile. Prețul broșat 8 cor., legat 10 cor., legătură de lux 14 cor. Se poate abonă de-adreptul dela autor-editor. Formatul octav mare pe 2 coloane, tipar roșu-negru, hârtie fină, — tehnică modernă.

Poșta Administrației.

G. Dir. Am primit 5 Cor. pe 1906. În abonament până la 1 Iulie a. c. mai aveți de plătit 9 cor.

N. C. Majdán. Am primit 10 cor. abonament pe 5 luni. adevă până la 1 Iunie 1907.

D. Pantea, Maros-oroszfalu. Ziarul merge dela 27 Novembre 1906 prin urmare cele 5 cor. sunt abonament până la 1 Martie 1907. În viitor rugăm 6 cor. pe un quartal.

Dr. I. P. Uj-Szt. Anna. Abonamentul Dv. a expirat în 1 Novembre 1906, prin urmare pe 1906 mai aveți de plătit 4 cor. și pe 1907 măcar un quartal.

Dr. T. P. G. Vârșand. În Oradea-mare. la conzistor.

Redactor responsabil Sever Bocu.
Editor-proprietar George Nichin.

Pentru Emulsiunea lui Scott

poți da liniștit bani, căci banii aceștia sunt în bun olc, fiind sănătatea bună, robustă, mai scumpă decât bogăția. Emulsiunea Scott conține cel mai bun oleu medicinal de pește norvegian și la prepararea ei se folosește cea mai bună calitate a acestui oleu de pește. Procedura de fabricațiune Scott e rezultatul unor experiențe și studii de peste 30 ani. Productul are efect extraordinar și aduce rezultate rezezi la delăturarea boalei sau la înfrângerea urmărilor distrugătoare ale boalei. Cu untură obicinuită de pește nici pe departe nu obține rezultate așa de favorabile și sigure, ca și cu Emulsiunea Scott.

Semnul, că Emulsiunea lui Scott e veritabilă este breveta: »un om, care poartă în spate o știucă mare».

EMULZIUNEA lui SCOTT,

se află în fie-care apotecă.

Prețul unui flacon original G. 2-50

Cel mai sigur medicament contra tusei, răceii și răgușelii este

zăharul lui RETHY,

o o ce se capătă în ori-care farmacie. o o

Prețul unui borcan 60 fil. Să se ceară numai zăharul lui Réthy. Cinci flacoane trimite pentru 3 cor. cu portu cu tot.

Pregătitorul RETHY BÉLA farmacist, Békéscsaba

Câștig mare.

Reprezentanți capabili, funcționari, etc., își pot crea un frumos câștig accesoriu adresându-se: **Agenței de publicitate Pressa, București** o o pentru **S. B. Nr. 14.** o o

Să nu mai suferi nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de ghiață (jégszesz).

E singura mângăiere pentru cei ce sufer de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélcséh îmi scrie următoarele:

Spiritul de ghiață l'am primit eu multă țămită; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durere da cap l'am folosit cu deplin succes. M recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minunatul **Spirit de ghiață** a întrecut D-Tale — toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő

Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de ghiață (jégszesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de ghiață.

A t k á r

Bander Gábor, mäsar.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumită, prin cari e laudat **spiritul de ghiață.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

H A T V A N.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Să ne ferim de imitațiuni.

620/1907 tkv.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A bjenői kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Kuzmán Damaszkinné, Joveszku Szimina kelmárki lakosnak Palkó Mikulae végrehajtást szenvedő elleni 19326 kor. 80 fill. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. tvszék és a bjenői kir. jbiróság területén fekvő és a bokszezi 58 sz. tkvben A. I. 1—6 sor, (119, 120), 645, 728, 847, 861 és 1058 hrsza., foglalt be teleknek, az azon levő 57 nrrez., háznak és 1/4 külállományu földnek Palkó Mikulaeet illető 1/2 részére 781 kor. kikiáltási árban az

1907. évi április hó 9. napjának d. e. 10 órakor

Bokszeg községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni:

1). Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem fog tétetni, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni

2). Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 78. kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3). Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jógerőre emelkedésétől számított 15 nap, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5 %, kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. évi decz. 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletben előirt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság tkvi hatóságánál, továbbá Borosjenő, Bokszeg és Monyoró községek előljáróságainál megtekinthetők. Borosjenő, 1907. január 31-én, kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Székely,
kir. albtó.

✦ CIMBALMĂ ✦

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloage mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta „ȘCOALA” de cimbalnă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit

VARGA PÁL
fabricant de cimbalnă și de mnzice
MAKÓ (casa proprie).

Groitorie elegantă de haine bărbătești.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Palatul Neumann

Stofe de prima calitate englezești. In special

==== Croitorie pentru preoți. ====

Reverenzi, pardesiuri și alte haine la comandă ori gata.

Iși recomandă bogatul magazin care este primul în Arad.

— — Prețuri solide. — —

Fondată în 1850.   Fondată în 1850.

Am onorul a recomanda onnorațiilor economici

sămânțele mele cele mai escelente.

Soiurile veritabile și originale premiate de napi și de fânățe.

Sămânță de Oberndorff, rotundă, galbină; roșie urieșe de Mammuth; de Ecken-dorf, dobițe de masline în formă de butelie, Ideal, trifoiu maghiar visitat de stat și liber de aranca, trifoiu roșu de Stiria.

Amestec de sămânță de iarbă pentru pajișta.

Iarbă engleză, mohor, mazăre, pisat-piparcă, sămânță de cânepă.

Atrag atenția economilor și negustorilor asupra prețurilor mele moderate.

Sămânțele cele mai bune de verdeturi flori și cartofi. Așteptând comanda onoratului public cu cea mai mare promptitudine sunt cu deosebită stimă

Dell'orto Károly

negustor de sămânțe la „Coroana verde” („Zöld koszoru”)

Nagyvárad, Sz. László-tér.

La dorință trimit preiscurante ilustrate gratuit. Comande din provincia le efectueșc prompt și punctual fără spese de împachetare.

Nou atelier de modă pentru pălării de dame!

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că *am deschis*

atelier de modă pentru pălării de dame

in Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (casa lui Sebesy), care va corespunde timpului și gustului modern și tuturor pretenziunilor de azi.

In magazinul atelierului meu, se păstrează in permament cele mai frumoase modele eșite dela firmele cele mai distinse. — Asortiment mare de pălării de doliu. — Străformări și alte lucruri aparținătoare acestei specialități, se execută punctual și cu prețuri moderate.

Comandele din provincia le execut cu cea mai mare promptitudine.

Se roagă de partinire:

AMTMANN ANNA
ARAD, strada Deák Ferencz Nr. 2.

Vânzare de ocazie.

6484 jugăre catastrale de pământ de arat, negru, ținut șesos, se vinde și în parțele. Dela 20 jugăre în sus cu arnotizație în 50 de ani.

Informațiuni la A. M. Deutsch, strada Salacz, Arad.

Doamnelor!

CREMA LOTUS este cea mai bună și mai nestricăcioasă alifie pentru înfrumșetare, întrebuițându-se atât ziua cât și sara. Delatură totfelul de pete, precum: pistrui, pete de ficat, casuri și buburuze, beșicătură și precugiuni.

Fața primește o culoare frumoasă și curată. SAPUNUL LOTUS e sapun de toaletă, are miros plăcut și se poate întrebuița și fără cremă.

PUDRA DE FLOARE LOTUS în culoare albă, roză și galbină. Pregătită după metoda americană, un mijloc de iufumșetare înafentiv și admirabil. Se recomandă și doamnelor mai în etate, pentrucă delatură încreșiturii și redă o față tinără.

Prețuri: Crema Lotus . . . . . Cor. 1.—
Sapunul . . . . . „ 1.—
Pudra de floare Lotus, flacon mare „ 2.—
„ „ „ „ flacon mic „ 1.—

Magazinul principal: în grănătia de pălării pentru doamne:

A „Párisi nőhöz”,
SZEGED, Iskola-ut 13 sz.

Comande din provincia pe lângă rambursă. Vanzătorilor prețuri scăzute.

Permis prin decretul ministerului de interne, nr. 41.994.

Oficina de dregere și magazinul cel mai vechiu de bicicletă și mașini de cusut.

Hammer Vilmos mechanist

Piața Szabadság nr. 7. ARAD Piața Szabadság nr. 7.

Asortiment bogat de mașini de cusut SINGER și MINERVA.

Unicul magazin de renumitele mașini de cusut
— PFAFF. —

Cel mai ieșlin mijloc de cumpărare de articoli pentru bicicletă și mașini de cusut.

● MARE OFICINĂ DE DREGERE. ●

In magazin se află mare asortiment de
▶ gamophone și plăci. ◀

— Condiții de solvire foarte avantajoase. —

Fabrica lui
Luca K. Alexievits,
pregătitor de haine preoțești

Recomandă atelierul său asortat cu tot felul de revizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică.

Pregătește tot felul de icoane sfinte legate foarte frumos cu aur și mătăasă. Pregătește steaguri, prapore, și altele. Icoana mormântului lui Christos îl face foarte frumos.

La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Concurs.

La »ZLAGNEANA« institut de credit și economii în Zlagna (Zalatna, Alsóféhermegye), în mod provisoriu află aplicare

un contabil

pe lângă un salariu anual de 1500 (una mie-cinci-sute) coroane și tantiema statutară.

Se recere să fie absolvent a școalelor comerciale și independent să știe conduce contabilitatea institutului, se poșeadă cel puțin limba română și maghiară.

După ce va fi ales în mod definitiv, succesive conform nisuițelor și purtării sale i se va mări salariul.

Petenții au a se adresa: Direcțiunii institutului »Zlagneana« până la 30 Martie 1907 st. n. având a-și alătura la petiție toate documentele necesarii pentru calificare, praxă și purtare morală.

Direcțiunea.

Vite nobilitate
ca în anii trecuți, așa și acum au fost

Prima pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnave

Proprietar FR. CASPARI, Mediaș 19 Ardeal

Singură în toată Ungaria, care au liferat mușteriiilor vite nobilitate sănătoase, diferite sorturi nobilitate. Și în viitor numai exclusiv la această școală de viticultură se capătă cele mai bune vite de diferite sorturi nobilitate pentru Vin, Vin-Dessert și Extra sorturi de vin de masă. Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de vite.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco și gratis. cu multe scrisori de mulțumire și recunoștință.

Crema Aphrodite

nestricătoasă și fără unsoare vindecă în cât va z le ou signranță pistrui, coșurile, roseața mânelor și obrazului, arsura de soare, și face pie-le netedă ca catifeană. Acest medicament recomandat de toți medicii, vindecă mai sigur decât orice alife opăreala, căci nu produce coșuri (comedo).

Săpunul - de - Aphrodite

face fața fragedă, plăcută și tânără; femelle mai în vârstă încă îl întrebuințează împreună cu crema, pentru că întinereste.

Un borcau de Crema Aphrodite 1 cor., un borcau mare 2 cor., un borcaș de probă 70 de bani. — Săpunul de cremă Aphrodite 1 coroană. — Pudră (în 3 colori) cu sau fără grăsimi 1 coroană, cutie mare 2 coroane.

Spiritul pentru păr AL LUI BASCH e medicament sigur contra căderii părului și mătreții; costă 2 cor., o sticlă de probă 1 cor.

Syr nervinus comp. „BASCH”

e cel mai bun mijloc contra tuturor boalelor de nervi: contra durerii de cap neuralgice, slăbiciunii de nervi, oboselii, în-omnlei etc.; contra boalelor de sânge și de oase: a anemiei, clo-rosei, rachitismului (boala englezească) etc.; contra boalelor de inimă și scrofulosel.

E probat de foarte bun la reconva-lescenți.

O sticlă 2 coroană.

Antisutin Basch e leac probat contra asu-dării mânilor și picioare-lor. O sticlă 1 coroană.

Esența gastrală a lui Basch e leac sigur

contra lipsei de apetit, contra durerii de stomach, contra colicel, întrebuințată împreună cu praful lui Basch în-ceată durerile, întărește stomachul, conținește răgăială; e bun după mâncare ori băutură multă. La boale mai în-delun ate să poate folosi pilulele curățitoare de sânge ale lui Basch.

1 sticlă de esență 1-20 cor., 1 sticlă mare 3 cor., 1 cutie de praf 1 cor., — 1 cutie de pilule 1 cor., 7 cutie 6 cor.

Sirupul de sulfoquaiacol singur el aju-tă la tuse, regușeală, la boalele de piept și de plămâni, contra tusei măgărești, la junghitură în coaste, la năduf etc. Acest sirup face să crească greutatea trupului, vin-decă tusea, sculpatul și asudarea de noapte. Pe lângă sirup aj: tă foarte mult CEAIUL DE PIEPT ALUI BASCH.

1 sticlă de sirup 2 cor. Mai mult de 4 sticle se trimet franco. 1 cutie de ceai 1 cor., 1/2 de cutie 50 fl.

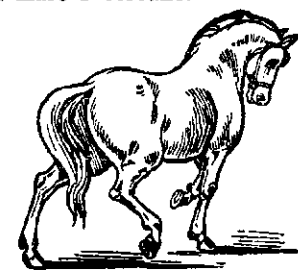
Spiritu lui Basch contra reuma-tismului și podagrei

e indispensabil eco-nomilor, pădurarilor, turistilor etc. după e încordare prea mare; el vindecă foarte repede junghiturile din mână și din picioare, du-rerea de mijloc, umflăturile etc.

1 sticlă 1 coroană, 1 sticlă mare 2 coroane.

Praful de vite

al farmacistului Basch e de recomandat tuturor economi-lor pentru tusea și umflătu-rile ghindurilor la cai; la vite cornute, porci și oi pentru curățire și poftă de mâncare. Intăreșe, ajută mistuirea și împiedecă să se umfle. Vacile dau lapte mai bun și mai mult după el.

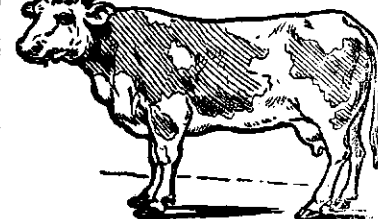

1 cutie 70 fleri; 11 cutii 7 coroane, franco.

Restituțions-fluidul

lui Bach e bun la boi, cai și vaci contra po-dagrei, umflătu:ii vinelor, umflăturilor etc. E de recoman-dat să se frece caii și boii după muncă multă cu acest fluid vestit, căci astfel își recăștiga prețurile și devin sprinteni.

1 sticlă 2 coroane, sticlă de probă 1 coroană.

Prav de vaci

face să crească pofta de mâncare și curăță sângele. E eschis să dea vaca lapte albastru ori cu sânge, nici nu să umflă vaca. E de lipsă la schimbare de nutreț. 1 cutie 1 cor.; 1/2 de cutie 60 bani. La comparători mai mari rabat.

Praful de porci

e cel mai bun de îngrășat porci, până la 250 de chilo. Acesta împreună cu PICĂTURILE PENTRU PORCI alui Basch îi păzesc de boale.

1 cutie de praf 70 de bani, 11 cutii 7 cor. franco. — 1 sticlă de picături de porci 70 fleri, 12 sticle 6 cor. franco; 50 de sticle 20 coroane.

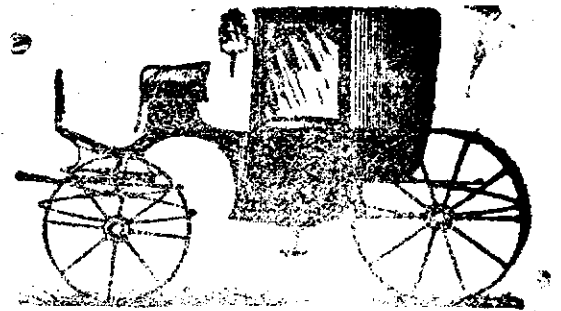
Toste preparatele au marea ingerului.

Comandele de peste 6 cor. le trimete franco:

farmacistul **Basch Ernő** Az anyalhoz

NAGYBECSKEREK, GABNA-TÉR.

● In mai multe expoziții premiat cu primele premii. ●

Nrul telef. 489.

Prima fabrică de căruță de pe câmpie

Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4. (Urmarea str Maros)

Magazin mare permanent din diferite **caruță noi domnești**

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte **avantajoase**

caruță folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, sănii ect. ect. . . . .

Catalog ilustrat în cinstă și fără porto.

Fabrica de metale a lui **Dénes Béla**

Oradea-mare (Nagyvárad)

Fabrica: Kossuth Lajos u. 2. — De-pozitul fabricei: Nagyvárad, Bémer-tér. În Budapesta Király u. 13.

Cadouri de nuntă și de ocazie se se află exclusiv numai în depozitul de fabrică din Bémer-tér.

IN AMERICA DE NORD
la Waynesboro Pa.

The Geiser se află

Manufacturing Co.

a care se află de vânzare mașinele cele mai bune și mai noi, inventate numai de doi ani încoace.

MAȘINI DE TREIERAT, bucate cu elevator, suie patele sus pe jireadă (sau cozol). **LOCOMOTIVE** care se trag de sine singure și trage și treierătorii după ele.

LOCOMOTIVĂ și **PLUGURI**, plug cu 6 fere, plug cu 8 fere și cu 12 feră; puterea locomotivei dela 18 până la 40 de cai. Și este locomotivă purtătoare cu numele »PER-LESS«, cu putere dela 6 până la 30 de cai.

Tot aceasta societate caută un neguțator de mașini la care pot să-i deie în vânzare, a-rătând prețurile și săi arate un nou chip de a căștiga bani prin mașinele din America Ori care neguțator poate să probeze numai un an și va afla că mașinile Americane snt cele mai bune.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI

INVITĂRI

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

PREȚ-CURRENTURI
în orice limbă

NOTE

STATUTE • LIBELE

CIRCULARE

● **Tot felul de lucrări tipografice** ●

atingătoare de această branșă

„TRIBUNA”

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

● **Diferite tipărituri pentru bănci** ●

FOI PERIODICE

PROGRAME

BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

MENU

PLICURI CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI

Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.

CĂRȚI în COMISIUNI

Prețuri moderate!

EDITURĂ PROPRIE

MANDL FERENCZ

topșitor de metal

A R A D, STRADA BOCZKÓ Nr. 11.

Parimește spre efectuare orice lucru ce cade în această branșă, precum căzi pentru scaldă, chiilii de scaldă, mobile de fier și de lemn, cane, de apă, punerea în aur, marmură și bronz lampelor, pictură de majolica pe lemn și metal, floderizare în orice valoare în forma cea mai senzațională pe lângă prețuri ieftine și serviciu prompt.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte
Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Preghătește din fier bine bătut: grilaje la fluviu, — — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără mirok, pisoare, lavortoare, scâlzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Ultoi de vii.

Colonia agricolă **HÁMORY** de ultoi de vie din Arad

liferează

ultoi cu rădăcină lemnoasă

soiu curat oltoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin și delicată în calitatea cea mai bună — și

● **în orice cantitate.** ●

Deslușiri detaiate despre prețuri poți primi bucuos

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz. Telefon: 229.

Preoții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

Am onorul a aduce la cunoștința p. t. public că am preluat salonul de sub conducerea doamnei **Koszilkov Jozsef-né** din palatul contelui Nádasdy și l-am mutat în strada Deák Ferencz nr. 31 (casa Bonts) unde gătesc în esecția cea mai modernă toaletele cele — — — mai elegante engleze și franceze. — — —

tot acolo am aranjat

un salon de confecții de copii

care va fi condus și pe viitoriu de doamna **KOSZILKOV JÓZSEF-né**.
 Recomandându-mă bunăvoinței onor. public promit, că prin lucrul cu gust și prețurile moderate voi binemerita satisfacția deplină a comandanților mei. Cu stimă:

FARKAS FERENC-né,
 salon de confecții de dame și copii. Arad, Deák Ferencz u. 31 (casa Bonts.)

Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti

Temesvár-Józsefváros, Uri-utcza nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericesti, acoperimente pentru altar și obiecte pentru biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri bisericesti, articoli de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în esecție frumoasă și după stil.

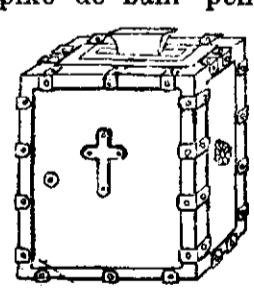
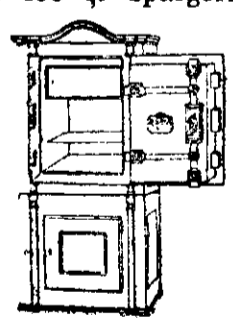
Provocându-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretensiunilor celor mai gingașe.

Fabrică de casse de bani și tresore a lui GELLÉRI ÉS SCHULLER

Budapest, VII., Dob-u. 63.

Se fabrică: casse de bani scutite de foc și spargerii paxe de bani pentru biserici, dulapuri (scrine) pentru biblioteci și păstrarea documentelor, pentru matriculanți, odăi și scrine cu pereți îmbrăcați în oțel.

Mare magazin permanent.
 Catalog gratis și franco.

În vitrinele mele se pot vede permanent nouătile de moda cea mai cu gust provăzute cu prețurile cele mai conșurabile.

Fondat la 1860

MUNZI. ARAD

Telefon de stat Nr. 213

Am nouătăți surprinzătoare de pălării pentru sezonul de primăvară și vară.

Cămașă

de modă colorată

cu piept încrețit (imitație de batist) bucata . . . . . 3 Cor. 30 fl.

Cămașă de modă colorată pentru turiști și călători (imitație de batist) . . . . . 3 Cor. 30 fl.

Cămașă de modă colorată pentru turiști și călători (zefir englez) bucata . . . . . 4 Cor. 40 fl.

Primes albituri după croitura cea mai perfectă.

Furnizorul funcționarilor de stat.

prăvălie de pălării și modă de domni

Furnizorul corpului ofițeresc dela regimentului ces. regeșc Nr. 33.

PĂLĂRIE „RECLAM“

(calitate distinsă) 3 Cor. — fl.

Pălărie format șic 4 Cor. — fl.

Ciorapi de primăvară și vară de legătura cea mai tare.

3 părechi de coloare închise sau colorate deschis . . . . . 1 Cor. 50 fl.

3 părechi eleg. color. și vârgate la modă 1 Cor. 80 fl.

3 părechi închise sau colorate mătăsii 2 Cor. 20 fl.

3 părechi de calitatea I-ă vârgată . . . . . 2 Cor. 80 fl.

Furnizorul funcționarilor de stat.

